

2 CORINTIOS

2 Corintiosdih jwī tāi beh joyát pínah naáwát

¿Déhe tigaá daáciji? Pablo, Dios á jib bohéát tāutni nin náodih át daacáp wut jí. Pablo ded pah á jumatdih chah jéihíhna, Romanosdih jwī tāi beh joyát pínah naáwátdih ñi eneé.

¿Detdih át daáciji? Corinto tātchidih moón Jesúíhwādih nin náodih át jwáub daác wahap wut jí. (Eneé: 1 Corintiosdih jwī tāi beh joyát pínah naáwát.)

¿Dedmant, débólih cah, át daáciji? Macedonia baácdih jumnit, Pablo nin náodih át daacáp wut jí. (2.13; 7.5) Jópchi 55 á pénachah, (Jesús á wñat tāttimah 22 jópchi tāttimah) át daacáp wut jí.

¿Dedé pínah tigaá át daáciji? 1 Corintiosdih á daác wahat tāttimah, caán tātchidih Pablo át juibínap wut jí. Obohjeéhtih, caán láá queétdih á ámoh naáwátdih ít jepahcap wut jí. Pánihna, Éfeso tātchidih juibínit, queétdih bádí jígahnit, biíh náojih bádí wép naóhnit, át daác wahap wut jí. (2.3-4) Caán náodih Titojih át wahap wut jí. (7.11-12) Obohjeéhtih caán náo át buudáp wut jí. Pablo Macedonia baáckoó á jumuchah, Tito Corinto tātchina juibíniji caandih át jwáub jwáááp wut jí. Queét Corintodih moón í tāi mífic ámohatdih Pablodih á naáwáchah yuhna, (2.12-13; 7.5-16) Pablo páantjeh náhninit, queétdih át jwáub daacáp wut jí. Nin 2 Corintios caá á jwáub daacáti. Biquína judíowá caán tātchidih juibinit, “Pablo Dios á jib bohéát tāutni nihcan caá”, queétdih ít niij yee naáwáp wut jí. Páant í yee bohéátdihbüt Pablo át ámohiship wut jí.

2 Corintios ded pah á jumat:

1. Pablo á daác jwíihat (1.1-11)
  - a. Á jwíih týyat tāutat (1.1-2)
  - b. “Táina caá, Paá”, á niij wáubát (1.3-11)
2. Pablo á mífic yoób naáwát (1.12—7.16)
  - a. Ded pah á jenah joyát (1.12—2.17)
  - b. Dios á jib bohéát tāutni jumna, ded pah á chajat (3.1—6.10)
  - c. Corintodih moón Jesúíhwājih á mífic ámohat (6.11—7.16)
3. Bita Jesúíhwādih í wahni pínah dinerodih ded pah í ámohat pínah (8.1—9.15)
4. Pablo á jwáub mífic yoób naáwát (10.1—12.21)
5. Queétdih á pée naáwát, á týyat tāutatbüt (13.1-14)

Pablo queétdih á týyat tāutat

wáaca naáh, biícdih ñi tāi jumat pínah niijná.

Ded pah yeejép yapat

1 ¹Weém, Pablo, biíhdih daacát tāutnit, yeéb Corinto tātchidih moón Jesúíhwādih wā wahna caá.* Dios á náhat pah, Jesucristofh doonádih á naáwát tāutni wā jumna caá. Nin náodih wahna, jwī úud panihni Timoteojih yeebdih bádí jwī týyat tāutna caá. Bita Acaya baácdih moón Jesúíhwābüt nin wā daác wahnidih í joyó naáh. ²Jwī iip, jwī Maáh Jesucristobüt yeebdih bádí oinit, í teo

jígahnit, Dios ápí teo wáacna caá. Páant á teo wáacachah, caán, jwī Maáh Jesucristo á iípdih bádí wéinit, “Jwiítdih bádí oinit, ma teo wáacat táina caá, Paá”, niiját caá jwiítdih náahap. ⁴Yeejép jwī yapachah, jwiítdih caanjéh ápí tāi teo wáacna caá, bita yeejép í yapachah, queétdihbüt jwī teo wáacat pínah niijná. ⁵Nin baáckoó

* 1.1 Hch 18.1

Jesucristo jum láá, tubit yeejép át yapap wut jí. Áih táini doonádih bohéna, caán Jesú斯 á yapatji pah muntih jwíftbut dawá láá tubit yeejép jwí yapna caá. Jesucristo lh jumna, páant yeejép jwí yapachah, Dios jwiítdih bádí ápi teo wáacna caá. *Pánih yeejép yapna, yeebdih jwí jéih teo wáacna caá, Diosdih chah ñi táui jenah joyát pínah nijiná. Yeejép yapna, Dios jwiítdih á teo wáacachah, jwiítbüt yeebdih jwí jéih teo wáacna caá, ñi jígahat á yayát pínah nijiná. Jwí yeejép yapat pahjeh muntih, yeebbüt yeejép ñi yapachah, “Dios á tám teo wáacipna caá”, niíj jenah joinít, caandih ñi cádahcan niít. *Páinhna, “Weém yeejép wá yapat pahjeh muntih, queétbüt yeejép í yapna caá. Dios weemdih bádí á teo wáacat pah, queétdihbüt bádí á teo wáacachah, caandih í táui jenah joí cádahcan niít”, wá niíj jéihna caá.

*Buu wá úudwá panihnitá, nindih ñi táui náhmina: Weém Asia baácboó jum láá, tubit yeejép wá yapap jí. “Wá jéih buuejácan niít. Wá wünbipna caá.” *Weemdhíl í mao yohbipna caá”, wá niíj jenah joyóp yuh jí. Obohjeéhtih, Diosboó páant át yapat tám tají, “Weemjéh wá jenah joyátjih wá jéih châjna caá”, wá niíj jenah joicá pínah nijiná. Caán, chah wépni jumna, wénah bejndih jwátbüt booani jumna, weemdih á teo wáacat pínahbodih bidat caá náahap. *“Wá jibipoó bádí tobohat á jumchah yuhna, Dios á teo wáacachah, wá táui yapap jí. Táttimahbüt, biíc yoobó muntih á táui teo wáacatjih wá táui yapbipna caá”, wá niíj jéih caá. *Yeéb ñi úabúchah, jwiítdih oinit, Diosboó á táui teo wáacipna caá. Páant á teo wáacat doonádih joinít, dawá úubhmit, “Táina caá, Paá. Pablowládih mat táui teo wáacap wut be”, wéinit, í nijibipna caá.

Pablo Corinto táchiboo á jwátbüt bejíhat

*Biquína ñijeéh jumnit weemdih yeená caá ít châjap. Obohjeéhtih, tficcanjeh, wéinit, “Dios á teo wáacatjih á náahat

pahjeh queétdih, bitadibhut táinijeh wá pej jum bohénap jí”, wá niíj jéihna caá. Weém yeeccanjeh, yeebdih yoobópdih wá naáwáp jí. Wá jenah joyátjih nihcan, Dios weemdih oinit, á teo wáacatjih, ñijeéh wá táui jumap jí.

¹³⁻¹⁴Yeebdih naóh daácna, buocannijeh wápí daácna caá, ded pah wá bohéádih ñi táui jéihyat pínah nijiná. Obohjeéhtih, buu wá naáwátdih ñi táui beh joi jwáhcan yuhna, táttimah, ñi táui beh joyát pínahdih yeebdih bádí wá náah yacna caá. Pánih beh joiná, jwí Maáh Jesú斯 á jwátbüt dei jwáhchah, “Pablo jwiítdih á tám bohénap jí”, weemdih wéinit, caandih ñi nijibipna caá. Biíc yoobó yeebdih wéinit, “Wá naóhniji táini doonádih queé í táui jepahap jí”, weembát Jesúsdih wá nijibipna caá.

¹⁵⁻¹⁶Páant ñi weñat pínahdih jéihnit, Éfeso táchiboo jum jwuhna, “Queét Corinto táchidih moón Jesúhwádih juiáh bohénit, Macedonia baácna bohénadíh wá bejbipna caá. Macedonia baácboó jumnniji Judea baácna jwátbüt bejat tám, queet Corintodih moondih chéneji teo wáacat tám nijiná, queétdih wá en yap bejbipna caá. Í pebh jumni Judea baácboó wá jwátbüt bejat pínahdih jéihnit, queétbóo weemdih í táui teo wáacipna caá”, wá niíj jenah joyóp yuh jí. Obohjeéhtih, páñih jenah joiná yuhna, wá jéih bejcap jí. *¹⁷Ñi pebhna wá bejat pínah doonádih joinít, wá juihícah enna, “Pablo nih yáaniabeh tagaá”, ñi niíj jenah joí niít? ¹⁸Páant ñi niíj jenah joicá bojoó. Dios á nijijáti pahjeh biíc yoobó á châjat pah, weembát yeená nihcan caá.

¹⁹⁻²⁰Weém, Silas, Timoteojíhbüt Dios wáh Jesucristo ded pah á châjatjidih yeebdih jwí bohénap jí. * Jesucristo nin baácboó á cáac jummat pínah jáith, Diosboó á wúah ded pah á châjat pínahdih át naáwáp wut jí. Páinhna, Jesucristo á fíp á naáwájtí biíc yoobó át châjap wut jí. “Júuh Paá, ma châjat tám tadtih wá châjbipna caá”, át niíj jepahap wut jí. “Páant wá châjcan niít”, át nijicáp wut jí. Páinhna, “Jesucristo chah Maáh caá”, jwí niíj jéihna caá.

* 1.8 1Co 15.32 * 1.15-16 Hch 19.21 * 1.19-20 Hch 18.5

Pánih caandíh tái jenah joinít, á naáwátdih jepahna, Diosdih wéinit, “Yoobópdih tigaá á nijját”, jwípí nuijná caá.²¹⁻²² Jesucristodih jwí tái jenah joí cádahcat pínah nuijná, Dios jwiítdih, yeebdíhbut á tái teo wáacna caá. Áihwá jwí jumat pínah nuijná, jwiítdih át níwip wat jí. Pánih níonit, jwiítdih bádí teo wáacat náahna, áih Táini Espíritudih át wahap tají, jwíih caolihboó á jumat pínah nuijná. “Dios pehbhoó níi jumuchah, yeebdíh chah bádí á tái chajibipna caá”, Táini Espíritu jwiítdih á nijjíchah, jwí tái jéihna caá.*

²³Buu jwuhna, wā jenah joyátdih wā jwáub taut nuumátdih yeebdíh yoobópdih wā naóhbitna caá. Wā yeenachah, Dios wíih jenah joyátdih jéih beedáni, á peéh chajibipna caá. Yeebdíh enedih bádí wā bejihna yuhna, “Weemdih enniti, queét í tíficbipna caá”, niíj jenah joinít, níi pehbhoó bejcanjeh, nin Macedonia baáncna wā jwíih juyép jí.²⁴Diosdih jepahnit níi jumuchah, yeebdíh tubit wátni dée níjeéh wā jumíhcan caá. Obohjeehtih, níjeéh túmijeh jumna, yeebdíh bádí wā teo wáaquíhna caá, Diosdih tái jenah joí cádahcanjeh, chah níi weñat pínah nuijná.

2 ¹Con lúa yeebdíh enedih bejna nihna, níi yéej chajat peéh jéihna, yeebdíh bádí wáta jígha tagaá. Pánihna, Éfeso tátchiboo jumna, jib bejatdih jenah joinít, “Queétdih jwáub jíghahfcan, í pehbna wā bei jwuhcan niít”, wā niíj jenah joyóp jí.²Yéeb níi jíghahchah enniti, weembát bádí wáta jígha tagaá. Pánih míc jíghahanit, jwíta míc jéih jwáub weñacan tagaá.

³⁻⁴Pánihna, níi pehbna bei jwuhcanjeh, níi yéej chajatdih níi cádahat pínah nuijná, wā daác wahap jí. Níi míc ámohat pínah játih bejna nihna, bádí wáta jíghahap taga. Pánih bádí jíghahna, jéinít, yeebdíh tíficáhcan, yeebdíh bádí wā oyatdih níi jéihyat pínah nuijná, páant wā daác wahap jí. Jwí jwáub míc enna, taut nuumnít, táinijeh níi jumuchah enna, wā tái wéibipna caá. Yeebbát níi tái wéibipna caá. “Queétbóo tái jepahnit,

táinijeh í jumbipna caá”, wā niíj jenah joiná caá.

Yéej chajnijidih í jwáub waadát tautat

⁵Níjeéh jumni tubit yéej chajni weemdih á jíghahanap jí. Yeebdíh bácah chah át jíghahanap taga. ⁶Jáantjeh yeéb míc wáacnit, á yéej chajat peéh, caandíh bacanit, nít jwáub waadát tautcap wat jí. Páant níi peéh chajatdih náhninit, á yéejatdih jíghahna, át taut nuumáp wat jí.⁷Buu, á yéejatdih quíib buudnít, caandíh níi míc wáacapboó níi jwáub waadát tautat. Á jíghahat yayáchah, jwí Maáhdih á cádahcat pínah nuijná, caandíh níi tái teo wáacá. ⁸Caandíh táinijeh níi jwáub pej jumna, “Weemdih í tái oina caá”, wéinit, á niíj jenah joyátdih pínah nuijná. ⁹Játih yeebdíh daác wahna, “¿Wā wutuchah, í tái jepahmi niít?” niíj jéihshnit, wā daác wahap jí. ¹⁰Buu níi jepahatdih jéihna, wā wéina caá. ¹¹Buu caán á yéej chajatdih nít jenah joí cádahap wat be. Weembát wā jenah joí cádahna caá. Caán weemdih á yéej chajcah yuhna, yeebdíh teo wáacat taut nuijná, Cristo á enechah, á yéejatdih wā jwáub jenah joicán niít. Páant wā jenah joicátdih enniti, yeebbát níi jenah joí cádahbipna caá. ¹¹Páant caán á yéejatdih jwiítdih jwáub jenah joicátdih caá náahap, á tíficat yayáchah, nemépwá í maáh, Satanás, á náahat pah á chajcat pínah nuijná. Á yéejatdih páantjeh jenah joiná, Satanásdih jwíta jepah tagaá. Satanás ded pah jwíft nihatdih á yéej chajíhatdih jéihcannit jwí nihcan caá.

Titodih jwááhcan, Pablo á náhni dahwaat

¹²Éfeso tátchimant bejni Troas tátchina juibnít, Cristoish téuni doonádih wā naáwáchah, dawá í tái joyóp jí. “Dios á teo wáacachah, caandíh jepahnit dawá í jumna caá”, wā niíj wéi jenah joyóp jí.

¹³Páant wā jenah joiná yuhna, wā úud paníhni Tito, níi pehbna wā wahnidih jwááhcan, weémboó bádí wā náhni dahwanap jí. Pánih náhni dahwanit, caanjíh moondih “Wā bejna caá”, nuijnít,

* 1.21-22 Ef 1.14

nin Macedonia baáckoó caandíh bididih wā jū́wáp be.*

**Cristo jwiítdih eníhcannidih
ã yap yohat**

¹⁴Páant wā náhni dawhana yuhna, Cristoíhwā jwī jumatdih jenah joinít, Diosdih bádí wā wēina caá. Cristo Satanásdih yap yohni ã jumuchah, Satanás jwiítdih ã yéej chajat túutuchah yuhna, Cristoíhwā jumna, jwiítbüt caandíh yap yohnit jwī jumna caá. Dios nihatdih Cristoíh doonádih jwiítdih ã naáwát túutup be, Satanásdih Cristo ã yap yohatdih ï jéiyat pínah niijná. Páinhna, Cristodih jéihnit, bádí wēinit, nihat caandíh ï tái jenah joiná caá.

¹⁵Cristoíh doonádih jwī naóh peét bejehah enna, Dios bádí wēinit, "Wā wūúh Cristo panihnit ï jumna caá", ã niij jenah joiná nacaá. Biquína jwī naóhni taini doonádih joinít, tui jepahnit jumna, iiguípna bejat déejidih Dios ã tui ubnit ï jumna caá. Obohjeéhtih, bitaboo, joiná yuhna, ï jepahcat peéh iiguípna bejnit pínah ï jumna caá.¹⁶Nin pah jwípí niij naóh bohénia caá: "Cristodih ñi jepahcatji peéh iiguípna bejnit, tubit yeejép ñi tubaat ã yaicán niít. Obohjeéhtih, Cristodih tui jepahnit, Dioíh taini pebhboó ñi bejehah, bádí ñi weñat ã yaicán niít", jwípí niij naóh bohénia caá. Páant, jwī niij naáwáchah joinít, fíjin, biquína ï joífciah yuhna, bitaboo ï tui wēi joiná caá. Obohjeéhtih, jwī Maáh Cristo jwiítdih ã teo wáaccáh, áih taini doonádih yoobópdih jwī naóhcah, beh joicán, nihat ñita wēi joicán taga.¹⁷Dios naáwátdih bita bohé jibnitboó, jiib naáhna, yoobópdih ï bohécán caá. Obohjeéhtih, páant ï bohéát pah jwiítbüt jwī yee bohécán caá. Dios ã naáwát túutnit jumna, caán ã enechah jéihnit, yoobópdih jwípí bohénia caá.

**Pablowā Jesúhwādih
teo wühnit ï jumat**

3 ¹Bita ï niiját pah, "Dedé jéihcat pínah weemdih wihsan caá", weémboó wā niijcán caá. Yeéb weemdih

tái jéihna, "Pablowā yoobópdih ípí bohénia caá", niij jenah joinít, páant bita ï niij daác wahatdih ñi náahcan caá. Yeebbát bitadih páant ñi niij daác wahatdih wā náahcan caá. Obohjeéhtih, bitadih jéihcan, páant daác wahatdih ñita náah taga.²Yeebdih jwī bohéniji taini doonádih joinít, ñi taut nūuméchah ennit, "Dios ã teo wáacatjih Pablowā queétdih ï naáwáchah joinít, ñi jenah joyátdih ït tui taut nūumáp taga", bita ï niij jéihna caá. Páant niij jéihnit, Dios ã bohéát tautnit jwī jumatdihbüt ï jéihna caá.³Páinhna, jwī tui bohénachah, ñi taut nūumátji doonádih joinít, Cristo jwiítdih ã bohéát tautatjidih nihat ï jéihna caá. Dios báadhni áih Táini Espíritu ã teo wáacatjih, yeebdih jwī naáwáchah, ñi tui jepahap jí. Cristoíh doonádih jwī bohénachah joinít, ñi jwíh taut nūumátji doonádih bita ï joyóchah, yeébboó queétdih jwī daác wahat panihnit ñi jumna caá.⁴"Cristo jwiítdih ã wān wāhatjih Dios ã tui teo wáacna caá", ñi niij jenah joyóchah jéihna, jwiítbüt "Táini Espíritu bádí ã teo wáacatjih Dios naáwátdih queétdih jwī tui bohénap jí", jwī niij wēi jenah joiná caá.⁵Páinh wēinit, "Weém wā jenah joyátdih nindih wā jéih chajna caá", niijcán, "Dios ã teo wáacatjih jwī wāwájana caá", wā niij jéihna caá.⁶Páant ã teo wáacatjih áih jáap naáwát, taini doonádih wā tui naóhna caá. Jon játh Dios jeé naanádih ã daacátdih jwī nūowádih át jepahat tautup wat jí. Obohjeéhtih, caán maa wūtatdih ï tui jepahat pínah wēpat queétboodih át wihcpat wat jí. Nin jáap naáwátboodih jwī jepahat pínah niijná, Táini Espíritu jwiítdih ã teo wáacna caá, Diosjeéh jwī tui jumat pínah niijná.*

⁷⁻⁹Dios ã wūtatdih jeé naanádih daacnít, Moisésth ã wūhuchah, Dios ã wēpatjih Moiséh móot bádí át yeh iiguíp wat jí. Moisés jeemánt ã jwáub dei jūúwáchah, áih móot yeh iigáat ã baáj jwáub bejehah yuhna, quíib ihana, queét Israel juimenáji caandíh it jéih

* 2.12-13 Hch 20.1 * 3.3 Ex 24.12; Jer 31.33; Ez 11.19; 36.26 * 3.6 Jer 31.31

encap wut jī.* Jon játih Dios ã daácní wutatdih ã wāhchah, ájeéh í tái jumat pínah niijná, caandih tái jepahat át náahap wut jī. Obohjeéhtih, í tái jepahcatji peéh iiguípna ít bejep wut jī. Páant í jepahcah yuhna, Moisés ã naóhni wutat táini ã jumatdih jáutna, Dios bádih ã yeh iigáti át jígohop wut jī. Búu láa jáap naawát, túini doonádih Dios ã naawát túutuchah, Túini Espíritu jwí jepahat pínahdih ã teo wáacachah, chah túini jumna, chah yeh iigáti panihni ã jumna caá. Caán jeé naanádih ã daácní wutatdih jwí tái jepahcatji peéh iiguípna jwíta bej taga. Caán wutatdih jepahcan, ájeéh jwí jéh jumcah yuhna, caán wutatdih ã wāhchah, Dios ã tái yeh iigáti át jígohop wut jī. Obohjeéhtih, búu láa Jesucristoñl téini doonádih jwí jepahachah, iiguípna jwí bejat déejidih, Túini Espíritu ã teo wáacatjih Diosjeéh jwí tái jumna caá. Pánihna, jáap dooná chah téini caá ã jumup.¹⁰ Búu láa Jesucristoñl dooná jwiitdih bádih yeh iigní dée ã jumna caá. Obohjeéhtih, Moisésdih Dios ã daác wāhni wutat jwiitdih yeh iigcánni dée ã jumna caá.

¹¹ Caán wutatdih ã wāhchah, bádih yeh iigáti maátcanjeh át jum jwuhup wut jī. Pánihat pah, caán wutat téini jumna yuhna, búudní pínah át jumup tají. Obohjeéhtih, Jesucristoñl téini doonáboó ã búudcán niít. Bádih yeh iigáti át jumuchah yuhna, maa wutatji búudní pínah át jumup tají. Pánihna, búudcánni pínah jáap doonádih ã wāhchah, chah bádih yeh iigáti dée ã jumna caá.

¹²⁻¹³ Moisés áih móot yeh iigáti á baáj jwáub bejechah, yégueh chóojih át jähap wut jī, queét Israel juimená í encat pínah niijná. Obohjeéhtih, jwiitboó nin búudcánni dooná chah iigní dée á jumuchah jéhna, tñiccanjeh, yoobópdih jwí naóhna caá.* ¹⁴ Queét Diosdih joíhcan, íih jenah joyátdih jähat dée á jumuchah, Moisés ã daacatjih ít beh joicáp wut jī. Búu páantjeh caán daacatjih ã en naawáchah joiná yuhna, biíc yoobó í jéh beh joicán caá. Cristodih jwí jepahachahjeh, caán jähat déedih á

yohna caá. ¹⁵ Yeebdíh wā jwáub naóhna caá. Búubut queét Israel juimená jwí Maáh Cristodih jepahcan, Moisés ã daacatjih páantjeh í beh joicán caá. ¹⁶ Obohjeéhtih, det jwí Maáhdih jepahnidih caán daacatjih Jesúsboó ã tái beh joyána caá. ¹⁷ Jwí Maáhdih jepahnidih Túini Espíritu ã jumna caá. Pánihna, jwiit Túini Espíritu jummtidih Diosboó wéi enniti, “Queét yéejat peéh chájat wihcannit caá”, ã niijíchah joinít, “Moisés ã wutatdih jwí tái jepahcatji peéh jwiitdih ã wihsan niít”, jwí niij jéhna caá. Pánih jumna, jähat dée wihsah, Diosdih tái jéhnhit, jwí úum úabhcán caá. ¹⁸ Jwiit Cristoflhwá móot jähat dée wihsan, “Caánboó chah taini caá”, jwípi niij jenah joiná caá. Páant niij jenah joinít, á weñat pínahdihjeh chájna, caán ã jumna pahjeh jumna tát niijná, yeó jáap jumna pah tái tát niijmána caá jwí chájap. Jwiitdih Túini Espíritu ã teo wáacachah, jwí tái tát niijmána caá. Pánih téinidih jwí tát niijmáchah enniti, “Queét chah tái jenah joiná caá í chájap”, bitaboó jwiitdih í niij jenah joibípna caá.*

Jesúlh doonádih naóhniit ded pah í jumna

4 ¹Túini Espíritu teo wáacni jumna, Dios weemdhíh oinit, áih jáap téini doonádih ã bohé jibat túutup jī. Pánih bohéna, bita weemdhíh yeejép í chájachah, jígahna yuhna, wā bohé cádahcan caá. ²Ded pah wā bohéátdih nihat í jéhnyat pínah niijná, wāpí bih bohécan caá. Nihat joinít í tái beh joyát pínah niijná, yeecanjeh, áih téini doonádih yoobópdih wāpí bohéna caá. Dios weemdhíh wéi enniti, “Pablo ã tái bohéna caá”, ã niijná caá. Bitabut wā bohénachah joinít, biíc yoobó ípi niijná caá. ³Obohjeéhtih, bita iiguípna bejnit pínah jumna, jähat dée á jumuchah, wā bohéátdih í beh joicán caá. ⁴“Cristo chah téini Maáh ã jumna caá”, jwí niij bohénachah, Diosdih jéhncannit í maáh, Satanás queétdih á beh joyát tátcan caá. Áih yeh iigátdih jähat dée pah caá queétdih á chájap. Dios ded pah á

* 3.7-9 Ex 34.29 * 3.12-13 Ex 34.33 * 3.18 Ro 8.29; Gá 4.19; Fil 3.10

jumatdih Cristojeh cāacwādih ā tāi beh joyána caá. Caán Cristo Dios yoobát caá. ⁵Páñih bohéra, “Weemdih ñi weñeé”, niijcánjeh, “Jwí Maáh Jesucristoboodih ñi weñeé”, wāpí niij naóh bohéra caá. Jwiít Jesúsdih oina, ñi maáh dée nihcan, yeebdih teo wáacnitjeh caá jwí jumüp. ⁶Jon játih Dios nihatdih chajna, “Düpúnapboó yeh iigát ã jumu naáh”, át niijíp wut jí. Caanjéh jwiíh caolihdih yeh iigát dée ã jumat túutna caá. Páñihna, Cristo, chah tāini ã jumatdih jéihna, Dios biíc yoobó tāini ã jumatdihbüt jwí jéihna caá.*

**Jesúshwā áih wépatjih
ded pah í chajat**

⁷Weémboó wépcanni, oboh jumni wáam dah dée wā jumuchah yuhna, Jesucristoñh tāini doonádih wā bohé jibat pínah nijjná, Dios weemdih á ñíwip jí. Oboh jumni wáam dah diitboó chah tāinidih jwípí yac ámohat dée wā bíbohna caá. Caán tāini doonádih wā naawáchah joinit, cāacwāboó í tūut nuumná caá. “Oboh jumni, wépcanni wā jumuchah yuhna, Diosboó chah wépni jumna, bádí ã teo wáacachah, í tui tāut nuumáp be”, wā niij jéihna caá. Bitabüt, wépcanni wā jumatdih jéihna, “Dios á wépatjih í tāut nuumáp be”, biíc yoobó í niij jéihna caá.

⁸Biquí láana weemdih tābit í juihñuchah yuhna, Jesúsh tāini doonádih wā naóh cádahcan caá. Biíh láá ded pah Dios á weñat pínahdih jéihcanjeh, “¿ded pah wā chajbi?” nijnít, bádí wā jenah joiná caá. Páñih bádí jenah joiná yuhna, weemdih á teo wáacachah, caandih wā tāi jenah joí cádahcan caá. ⁹Biíh láá bita weemdih eníhcan, Jesúsh tāini doonádih wā naawát peéh, yeejép í chajna caá. Páant yeejép í chajachah yuhna, weemdih cádahcanjeh, Dios ápí teo wáacna caá. Biíh láá í wñan mao jwejni yuhna, á teo wáacachah, booni páantjeh wā jumna caá. ¹⁰⁻¹¹Nin baácboó Jesúsh á jum jwuhuchah, cāacwā caandih ít mao yohop wut jí. Páñihna, weembüt nin baácboó jum jwuhna, Jesúsdih í mao

yohatji pahjeh, áih tāini doonádih wā naóh jibat peéh, weemdihbüt í mao yohihna caá. Obohjeéthih, Jesucristo weemdih á tāi wapachah, wā báadh jwuhna caá. Páant weemdih á teo wáacachah enna, “Jesúsboó báadhni, chah wépni ã jumna caá. Caanjéh tigaá Pablodih wapni”, nihat cāacwā í niij jéihna caá. ¹²Weemdih í mawíhichah yuhna, yeebboó wā naóhni doonádih joinít, Jesucristodih jepahna, Diosjeeh páantjeh ñi tui jumbipna caá. ¹³Tābit yeejép yapna yuhna, Jesucristodih wā tāi jenah joí cádahcan niít. Jon játih Davidbüt yeejép á yapachah, nin pah át niij daacáp tají: “Diosdih tāi jenah joinít, ded pah á naawádih wā naóh yapanap be”, át niij daacáp tají.* Á tāi jenah joyát pah muntih weembüt jwí Maáhdih tāi jenah joinít, áih tāini doonádih wāpí naóh yapana caá. ¹⁴Páñihna, Jesúsh tāini doonádih wā naawát peéh bita weemdih í mao yohochah yuhna, caandih wā tāi jenah joí cádahcan niít. “Jesucristoñh jumna, caandih jwéub booanibooó weemdihbüt á jwéub booabipna caá. Páñih booanit, weemdih ñijeéh á jumüpboó á waadát tāutbipna caá”, wā niij jéihna caá. ¹⁵Páant á chajat pínahdih jéihni, yeebdih teo wáacat tāut nijjná, yeejép yapna yuhna, wāpí bohéra caá. Wā bohéádih dawá ñi joyóchah, yeebdih oinit, Dios dawá iiguípna bejinít déejidih á tāi ubna caá. Páñihna, dawá caandih “Táina caá, Paá”, í niij wéi naóhbipna caá.

¹⁶Páant jwiítdih á chajat pínahdih nahninit, bádí wéina, Jesúsh tāini doonádih wā yahb naóhcan caá. Yeó jáap jumat pah wiíh bácah á wépcra juiwáchah yuhna, caandih chah tāi jenah joiná caá wā chajap. ¹⁷Nin baácboó jwí jum jwuhuchah, yeejép jwí yapatdih bádí wā jenah joicán caá. Obohjeéthih, Dios pebhboó jwí juiibinachah, yeejép yapat wiicah, chah tāi wéinit jwí jumat pínahdih wā tāi jenah joiná caá. ¹⁸Nin baácboó jum jwuhna, dedé jwí enni buudní pínahjeh caá. Obohjeéthih, Dios pebhboó jumnidih buu jwí jéih encah

* 4.6 Gn 1.3 * 4.13 Sal 116.10

yuhna, á buádcán niít. Pánihna, nin baácboó jwí ennidih bádí jenah joicánjeh, Dios pebhboó ded pah jwí jumat pínahdih wá tui wéi jenah joiná caá.

5 ¹Nihat nin baácboó jumni buádní pínah á jumatdih jéihna, “Jwíih bácahbut buádní pínah á jumna caá”, jwí niíj jéihna caá. Jwí wunuchah, jwíih bácah á moópbipna caá. Obohjeéhtih, jwí wunat táttimah, Dios jáap bácah jwiítdih á jwúub wühbipna caá. Caán bácahjih jwí jwúub wuncan niít. “Pánih jumna, jáap bácahjih Dios pebhboó jwí jumbipna caá”, jwí niíj wéi jenah joiná caá. ²Nin baácboó jum jwuhna, tubit yeejép yapna, biqú láana Dios pebhboó bádí wá jumíhna caá. ³Yégueh chóodih jwí dñuwíhat pahjeh á wáhni pínah jáap bácahboodih bádí wá pâina caá. ⁴Buu nin bácahdih yohíhcan yuhna, jáap bácahboodih wá pâina caá. Nin baácboó jum jwuhna, wíih bácah á moopát pínahdih jéihna, Diosjeéh páantjeh jumat túut niijná, jáap bácah pínahdih bádí wá bidna caá. ⁵Dios jwiítdih jáap bácah á wáhat pínahdih játhi á jenah joijíp taga. Pánihna, áih Táini Espíritudih jwiítdih á wáhuchah, caánboó “Yoobópdih jáap bácahdih meemdih á wühbipna caá”, jwiítdih á niíj jenah joyát túutna caá.

⁶Páant á chajat pínahdih jéihnit, úumcan, wá jígahcan caá. Buu nin bácahjih jum jwuhna, Dios pebhboó wá bej jwuhcan caá. ⁷Pánih jumna, ded pah jwí yapat pínahdih jéih encan yuhna, Jesucristodih tui jenah joinít, “Á nijjáti pahjeh wá tui yapbibna caá”, wá niíj jéihna caá. ⁸Nin baácboó jum jwuhna, wá wunat pínahdih úumcanjeh, wéi jenah joinít, jáap bácahjih jwí Maáh Jesucristojeéh bádí wá jumíhna caá. ⁹Pánihna, Dios pebhboó bejna, wá bej jwuhcanbut, biíc yoobó jwí Maáh á weñat pínahdihjeh wá chajjhna caá. ¹⁰Japboó jaiibnít, jwiít nihat jwí Maáh Jesucristo pebhna jwí jaiibí ñuhchah, nin baácboó jumna, ded pah jwí chajatjidih enniji jwí maáh á ñíobipna caá. Páant á níwichah, jwí jéih jweicán niít. Pánihna, biíc jwí

Maáh á weñat pínahdih á tui chajatji jíib, á tui wéi naóhbitna caá. Obohjeéhtih, biíhboó á tui chajcatji jíib, caandih á wéican niít. Páant jwí yapat pínahdih jéihna, jwiítdih tui chajat caá náahap.*

Dios jwiítdih á wéi enat

¹¹Dios ninboó ded pah jwí chajatdih enna, caán á weñat pínahdih jwí chajcatji jíib á peéh chajbipna caá. Páant á peéh chajat pínahdih úum yacna, bádí teo wáaquíhna, cääcwádih wá wép bohéna caá. Pánih bohéna, bádí oinit, wá teo wáaquíhatdih Dios á tui jéihna caá. Pánihna, biíc yoobó ñi jéihyat pínahdih yeebdíhbut wá náah yacna caá. ¹²Páant nijjnít, “Dedé jéihcat pínah weemdih wiican caá”, wá nijjcán caá. Obohjeéhtih, bitaboó í yee naawáchah joinít, “Nihcan caá. Pablo tui oinit, yoobópdih jwiítdih á bohéna caá”, ñi nijját pínah nijján, páant wá niíj naawáp be. Queét í tui jígohatdihjeh wéi jenah joinít í jumna caá. “Nihat jwiít judíowá ded pah jwí chajatdih Pabloboó joyáh bojna, á bohéát tóican caá”, í niíj naóhna yuh caá. Páant nijjnít, bita queétdih í wéi enat pínahdihjeh í jenah joyát á tóican caá. Obohjeéhtih, ded pah iih caolih á jumatdih caá jenah joyát náahap.

¹³Biquína weemdih jüihnitboó “Pablo tubit yójah bohé jibna, jenah joicánni caá”, í niíj jüihna caá. Obohjeéhtih, Diosdih bádí weñaíhna, páant wá bohé jibna caá. Bitaboó weemdih eníhcannit, “Pablo á jenah joyátjihjeh á yee bohé jibna caá”, í nijján yuh caá. Obohjeéhtih, yeebdíh teo wáacat túut niijná, tui jenah joinít, yoobópdih wá bohéna caá.

¹⁴Cristo jwiítdih bádí á oyochah jenah joinít, caandih jepahna, wá tui bohéna caá. Pánih oina, caán Cristo biícjeh jwí yéejat jíib buádáátdih á jíib chaj beedá wühat túut niijná, jwiítdih át wün wühp wüt jí. Caandih jenah joiná, “Wílh pínah caá át wün wühp taga”, niíj jenah joinít, jwiít nihat jwí yéejat jíib ájeéh wünnit panihnit caá jwí jumáp. Jwí yéejat jíib buádáátdih jíib chaj péanit panihnit jwí jumna caá. ¹⁵Pánihna, Cristo nihat

* 5.10 Ro 14.10

cáacwā jwī yéejat jíib át wān wāhēp wāt jī, caandíh jepahnit, jwī náahat pah chājnitji tāut nūumní, á weñat pínahboodíh jwī chājat pínah niijná. Caán á wānuchah yuhna, Dios át jwāub booanap tají.

¹⁶Jwī Maáhdih jwī jepahachah, ded pah jwī jenah joyátdih á tāut nūumáp be. Játih nin baácdih bóodih jenah joinít, ded pah cáacwā í jígohtadíjhéh ennit, “Túinit caá. Yeejépwā caá”, jwī niij en jwāhēp be. Obohjeéhtih, bue páant jwī niij jenah joicán caá, bueca. Játih Cristodihbüt páñih jenah joinít, “Caánboó cáacieh caá”, wā niij jenah joyóp yuh jī. Bue, caandíhbut páant wā niij jenah joyátdih wā tāut nūumáp be. ¹⁷Ded Jesucristodih jepahni, áih jumna, jenah joyát tāut nūumní á jumna caá. Ded pah á jenah joyát tāut nūumná, ded pah á chājatbut tāut nūumní á jumna caá. Játih á weñat pínahdihjeh chājní á jumup be. Bue, tāut nūumná, Táini Espíritu á teo wācacahah, Dios ded pah á weñat pínahboodíh chājni á jumna caá, bueca.* ¹⁸Jwiítjeh páant jwī jéih chājcah, Dios jwiíttdih át tāut nūumáp taga. Játih, Diosdih eníhcannit jum jwuhna, ájeéh jwī tāi jum jwāhēp jī. Cristo á wān wāhatjīh jwī eníhcattih Dios át cádahat tāutup taga, ájeéh jwī tāi jumat pínah niijná. Páñih chājnít, jwiíttdih bitadih át naáwát tāutup be, queétbut caandíh í eníhcattih cádahnit, ájeéh í tāi jumat pínah niijná. ¹⁹Nin pah caá á niij naáwát tāutup: “Nihat yéejnit jumna, Diosdih eníhcannit jwī jumna caá. Jwiíttdih bádí bidnit, Jesucristo jwī yéejat jíib á wān wāhatdih jwī tāi jenah joyóchah, áihwā chājnít, jwiíttdih á tāi pej jumna caá”, á niij naáwát tāutup jī. ²⁰Páñihna, Jesúh jumna, cáacwādih nin pah wāpí niij naóh yapana caá: “Yeebbát Jesucristodih jepahna, tāut nūumní, Diosjeéh ni tāi jumtú”, wā niijná caá. ²¹Jwī Maáh Cristoboó biícjeh yéejat wihcanni át jumup wāt jī. Obohjeéhtih, á yéej chājcah yuhna, Diosboó caandíh jwī yéejat jíib át wān wāhat tāutup wāt jī. Jwī yéejat jíib bueudádih Cristoboó át

jíib chāj beedá wāhēp wāt jī. Páant á jíib chāj beedá wāhatdih enna, Diosboó jwiít Cristoíhwādih ennit, “Queétdih dedé yéejat peéh á wihsan caá. Wā wāhēdih wēi enat pahjeh māntih, queétdihbut wā wēi enna caá, bueca”, á niijná caá.

Páñihna, Cristoíhwā jwī jumuchah, Dios táini á jumat pahjeh māntih jwiíttdihbut á tāi jumat tāutna caá.

6 ¹Dios yeebdih bádí oinit, teo wāacna, ni yéejat peéh át yoh wāhēp taga. Jwiít, yeebbát Diosdih teo wāhnit jumna, nindih yeebdih wā naóhna caá: Áihwā jumna, yeebdih wā bohéájtihidh ni tāi jepahaá. “Wā jepahna caá”, niijná yuhna, á náahat pah chājcan, dedé pínah áta nihcan tagaá. Dios á oyatdih yap yohnitjeh niita jum tagaá. ²Jon játih Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niij daacáp tají:

“Wā náahni yeó jáap yeebdih bádí oina, ni úubátdih jepahnit, wā teo wāacap jī. Páñih teo wāacnit, yeebdih wā tāi ubēp jī”, Dios á niijná caá”, át niij daacáp tají. (Is 49,8)

Bue caá á náahni yeó jáap á jumup. Bue yeebdih á tāi ubat pínah niijná, caandíh jepahat caá náahap.

Ded pah Pablo á jumat

³“Bita wā bohéátdih í jepahcan niít”, niijná, dedé yeejép chājcan, yeejép wāpí wéhecan caá. ⁴Táinijeh wāpí jumna caá, “Pablo Dios á weñat pínahdihjeh chājna, caandíh tāi teo wāhni á jumna caá”, cáacwā weemdhíh í niiját pínah niijná. Dawá láa bita weemdhíh yeejép í chājachah yuhna, weémboó iíjcanjeh wā jumna caá. Dawá láa moh yéejna yuhna, wā bohé cádahcan caá. ⁵Nin pah caá yeejép wā yapap: Cáacwā weemdhíh í mawachah, nemat muáboó í nemechah; dawá iíjin, mísic wáac juinít, í mao yohat tāutuchah, yeejép wā yapap jī. Weém bádí teona; quíib chei tubuchah yuhna, üoca daa jáohna; nüugáp wānnna, yeejép wā yapap jī.” ⁶Í náah chājatdih jenah joicán, wā tāi jumna caá. Yeebdih teo wāquíhna, jwī maáh tāini doonádih tāi

* ^{5.17} Jn 3,3-7; Gá 6,15 * ^{6.5} Hch 16,23

jenah joinít, íijcanjeh, wā tái bohénap jí, ní tái beh joyát pínah niijná. Yeebdíh tái oinit, wā bohénachah, Táini Espíritu yeebdíh á teo wáacatjíh ní tái jepahap jí. ⁷Áih táini doonádih naóhna, yeechanjeh, Dios á wépatjíh wā bohénachah enna, caandíh teo wúhni wā jumatdih ní tái jéhna caá. Yoobópdih Dios á weñat pínahdih chajna, “Pablo yeejép chajni caá”, cáacwā weemdih í jéh niijcán caá. “Dios á náhat pah, túinjeh ní jumut”, bitadíh wā niijíchah, wā tái jumatdih enna, “Pablo yee bohéra caá á chajap”, í jéh niijcán caá. ⁸Biquína weemdih í tui wéi enechah, bita í wéi encal yuhna, biquína í wéi naawáchah, bita yeejép í naawáchah yuhna, wā joyáh bojna caá. Yoobópdih wā bohénachah yuhna, biquína “Pablo yee bohéri caá”, í niij naóh yacna caá. ⁹Nihat cáacwā í enepboó wā bohénachah, weemdih jéhna yuhna, biquína weemdih enah bojnit, “Oboh jumnjeh caá”, í niijná caá. Bita weemdih í mawachah yuhna, wā báadh jwuhna caá. Í mao yohat téutuhchah yuhna, páantjeh wā jum jwuhna caá. ¹⁰Biquí láana jígahna yuhna, Cristofh jumna, páantjeh wā wéina caá. Moh yéejni jumna yuhna, bitadíh táini doonádih bohéra, queétdih bádi jíib jumni wúhat dée pah caá wā bohénap. Biíh pah bónadíh bíbocan yuhna, Cristofh jumna, bádi bíbocni dée pah wā wéina caá.

¹¹Yeéb Corinto tátchidih moondih bádi oina, úumcan, tíccanje, ded pah yeebdíh bádi wā náah yacatdih wā tái naóh daác beedánap be. ¹²⁻¹³Yeéb wā weh panihit ní jumuchah, oinit, yeebdíh wā naóhna caá. Yeebdíh wā oi cádahcan caá. Obohjeéhtih, yeébboó weemdih ní oi cádahap jí. Páinhna, yeebdíh bádi wā oyat biíc yoobó weemdihbüt ní jwáub oyoó.

Jesucristoíh nihcannitdih á pej jumat téutcat

¹⁴Yeéb Jesucristoíhwā áihwā nihcannitdihbüt ní pej jumca bojoó. Tái pej jumnit pínah nihcan caá.

Nindih ní tái jenah joyoó: Ded Jesúsdih jepahni, tánidih ápí chajhna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdih jepahcanniboo, yeejépdih ápí chajna caá. Páinh jumna, biícdih í jéh jumcan caá. Yeejép chajni tui chajhniiboodih á yeejabipna caá. Tái chajhni yeejépdih á jéh yap yohcan niít. Ded Jesúfh jumna, á naawátdih ápí tui jenah joiná caá. Obohjeéhtih, Jesúfh nihcanniboo nemépwā í maáh á naawáchah joinít, ded pah Dios á jumatdih á jéhcan caá. Queét chénat pah í jenah joyát mácah á jumna caá. Páinh jumna, í jéh míc pej jumcan caá. ¹⁵Jesucristo Satanásjh mácah míc í jenah joyát á jumuchah, í jéh míc pej jumcan caá. Biíc yoobó Jesúfhwá Satanáhwajhbut mácah míc í jenah joyát á jumuchah, biícdih í jéh jumcan caá. ¹⁶Dios páantjeh jumni caá. Jwiít áihwā jumna, caandíhjeh wéinit, jwí jepahna caá. Biíhdih wéinit, jepahna, áta tåican tagaá. Jwiít Jesúfhwá áihwā nihcannitdih pej jumna, í wéi jepahnidh jwiítbut jwí wéi jepahat dée á tobohna caá. Páinh jumna, yeéb Jesúfhwá, Jesúfhwá nihcannitdih ní pej jumca bojoó. Dios báadhni jumna, jwiít Jesúfhwá biícdih, áih muú pánihnit jwí jumna caá.* Jon játih á naawátdih naóh yapanit nin pah ít niij daacáp tají:

“Weémboó queétdih tui pej jumna, í maáh wā jumbipna caá. Queéboó wíihwā jumna, weemdihjeh í wéibipna caá”, Dios á niijná caá”, ít niij daacáp tají.

(Lv 26.12; Jer 32.38; Ez 37.27)

¹⁷Bita naóh yapanitbüt nin pah ít jwáub niij daacáp tají:

“Wíihwā nihcannitdih ní cádahaá. Queétdih ní pej jumca bojoó. Ií náah í chajat déedih yeébboó ní chajca bojoó. Páant ní cádahachah, weémboó yeebdíh wā wéi enbipna caá. (Is 52.11)

¹⁸Páinh wéi ennit, ní íip wā jumbipna caá. Yeébboó wā weh ní jumbipna caá’, Chah Wépni

* 6.16 1Co 3.16; 6.19

Maáh ã nijjná caá”, ít niíj daacáp tají.

(2S 7.14; 1Cr 17.13;
Is 43.6; Jer 31.9)

7 ¹Pánihna, wã oinitá, nindih ñi táí jenah joyoó: “Ñi yéej châjatdih ñi cádahachah, yeebdih wëi ennit, wã táí pej jumbipna caá”, Dios ã nijjichah joinít, nihat jwí yéejatdih jwí cádah jííh. Dios ã jígahat pínahdih châjíhcan, yeejép jwí jenah joyátdih cádahat caá náahap. Pánih túut nuumnít, táí jenah joiná, ã weñat pínahboodih jwí châj jííh.

Corinto tâtchidih moón í túut nuumát

²Weemdih ñi jwáub oi jenah joyoó, páant mäntih. Nijeéh jumna, deddih wã yéej châjcap jí. Bohéna, yeebdih wã yéej châjat túutcan, yeebdih wã yee däúc wáic平 jí. ³Páant nijjnít, “Pablodih jwí táí oicatjí jiib jwítdih peéh châjat á jumna caá”, yeebdih niíj jenah joyát túutcan, “Pablo táí châjni jíi”, wã niíj jenah joyat túutna caá. Wã jwíih nijjatjí pahjeh mäntih, wã jwáub nijjná caá: Yeebdih bûdí wã oina caá. Pánihna, ded pah yapna, wunna yuhna, biíc yoobó yeebdih jenah joinít, wã oí cádahcan niít. ⁴“Queét Corintodih moón táí châjnit jumna, wã naawátdih í táí jepahipna caá”, niíj jenah joinít, bâdí wã wëina caá. Pánihna, yeejép yapna yuhna, yeebdih páantjeh wã wëi jenah joiná caá.

⁵Nin Macedonia baáckoó wã juyúchah, weemdih chooát ã wihip be. Páantjeh yeejép wã yapap be. Dawá jüihmitboó “Ma táí châjcan caá”, weemdih ñi niíj jüihñup be. “¿Queét Corintodih moón wã oinitboó í táí jum niít?” niíj jenah joinít, páantjeh yeebdih bâdí wã náhni dahwanap be. ⁶Obohjeéhtih, Dios jígahat yayániboó weemdih teo wáacnit, Tito wã pebh ã juyúchah, weemdih bûdí ã weñanap be. ⁷“Queét í jwáub táí jumatdih enna, bâdí wã weñep be”, weemdih Tito ã niíj naawáp be. Páant ã niíj naawáchah joiná, weembát bâdí wã weñep be. “Queét Corintodih moón Jesíhwá meemdih bâdí í bidna beé. ‘Yéej

châjnit, Pablodih bâdí jwít jígahanap taga’, niíj jenah joinít, queétbüt bâdí ít jígahap wut be. Pánih jígahnit, ma daác wahnidih ennit, ít táí jepahap tabe”, Tito weemdih ã niíj naawáchah joinít, chah bûdí wã weñep be.

⁸Wã jwíih daácnijidih wah péanit, “Nin wã wëp naóh daacájtih ennit, bâdí í jígahipna caá. Páant wã wëp naóh daáccan, áta táí taga”, niíj jenah joinít, bûdí wã jígah jwuhup jí. Obohjeéhtih, bûu ñi jígahat yayát doonádih joinít, weembát wã jígahcan caá. ⁹Buu bûdí wã wëina caá. Ñi jígahat doonádih joinít, wëina wã châjcan caá. Obohjeéhtih, jígahnit, tâiniboodih ñi túut nuumát doonádih joinít, bâdí wã wëina caá. Dios caá yeebdih át jígahat túutup taga, ñi jenah joyátdih ñi túut nuumát pínah nijjná. Pánihna, wã daác wahnioboó yéejacan, yeebdih át táí teo wáacap taga. ¹⁰Dios ã náah yacat pahjeh jwí yéejatdih jígahna, yéej châjatdih jwí cádahipna caá. Pánih jígahna, jwí jenah joyátdih túut nuumnít, tâiniboodih jwí châjbipna caá. Páant jwí túut nuumáchah enna, iiguípna jwí bejat déejidih Diosboó á táí ubbipna caá. Maátcanjeh jwí jígahna yuhna, táí túut nuumnít, bâdí jwí wélibipna caá, buca. Obohjeéhtih, bitaboó í yéej châjat jiib queétdih Dios ã peéh châjat pínahdih jígahna yuhna, túut nuumíhcan, iiguípna í bejbipna caá.

¹¹Yeéb Dios ã náah yacat pahjeh jígahnit, ñit táí túut nuumáp taga. ñi jenah joyoó! Nin pah caá ñi túut nuumát: Buu jwuhna, ded yéej châjni á yéejatdih enah bojcanjeh, yoobópdih ñi túut nuumát túutna caá. Ñi yeejép jenah joyatjihidah, tâut nuumnít, buu ñi táí jenah joyátdih wã jéiyhat pínahdih weemdih ñi náah yacna caá. Pánihna, weemdih ñi wëi jenah joi jwáhcatjih bâdí ñit jígahap wut be. Ñi yéejat jiib Dios ã peéh châjat pínahdih bâdí úumna, táí túut nuumnít, weemdih jwáub eníhna, bâdí ñit bidip wut be. Dios ã weñat pínahdihjeh ñit châjap wut be. Det yéej châjnitdih ñit peéh châjap wut be. “Buu, queét yoobópdih châjnit caá. Dedé yéej

* 7.5 2Co 2.13

chājat peéh queétdih ã wihsan caá, bueca”, wā niij jenah joiná caá. ¹²Yeebdih daác wahna, yéej chājnidih ñi peéh chājat pínahdih, ã yéej chājatjidihbut jenah joicánjeh wā daác wahap jí. Obohjeéhtih, Dios yeebdih enna, “Queét Pablodih yoobópdih oinit caá”, ã niij jenah joyátdih ñi tái jéihyat pínah niijná, wā daác wahap jí. ¹³Pánt ñi túut nūumátdih jéihnit, bádí wā wéina caá.

Tito ninboó jwúub juinít, weemdih nin pah ã niij wéi naawáp be: “Queét Corintodih moón ñi tái túut nūumátdih ennit, wā jígahatjí ã yayáh bejep jí. Pánihna, bádí wā wéina caá”, ã niijíp be. Pánt ã niijátdih joinít, weembút chah yeebdih wā wéina caá. ¹⁴Tito ñi pehbboó ã bejat túut chājachah, nin pah caandih wā niijíp jí: “Queét Corintodih moón Jesúhwá nin wā daác wahnidih ennit, ñi tái jepahbipna caá”, wā niijíp jí. Pánihna, ñi tái jepahatjidih jéihnit, Titodih jwúub ennit, wā tíccap be. Titodih wā niijájtji biíc yoobó át yapap wut be. ¹⁵Tito ñi pebhna ã juibinachah, caandih tái wéi jwáähnit, wā daác wahatdih ñi tái jepahatdih náhninit, yeebdih chah ã oi jenah joiná caá. ¹⁶Buu tái jepahnit, Dios ã weñat pínahdihjeh ñi tái chājatdih jéihna, tátimah biíc yoobó ñi jepahat pínahdihbut wā tái jéihna caá. Pánih jéihnit, bádí wā wéina caá.

**Jesúhwá dinero wahnit,
moh yéejnitedih ñi teo wáacat**

8 ¹Buu wā éedwá panihnitá, biíh naawát ã jumna caá. Nin Macedonia baácdih jumni tátchinadih moón Jesúhwá míic wáacnit ded pah ñi tái chājatjidih yeebdih wā naóhbitna caá. Dios queétdih oinit, bádí át teo wáacap taga. ²Queét túbit yeejép yapna yuhna, jwí Maáhdih tái jenah joí cádahcan, bádí ñi wéina caá. Pánih tái jenah joiná, túbit moh yéejnit jumna yuhna, íih dinerodíh oicanjeh, biita chah moh yéejnitedih bádí ñi wáac wáacap jí. ³Weém ennijijeh tigaá yeebdih wā naawáp. Queét moh yéejnit yuhna, ñi bífobhat pah bóo ñi wáhup jí. Nihcan caá. Búdí pohba ñi wáhup jí. ñi

náahatdih jíib chājat pínahdihbut ñi wáhup jí. Weémboó páant wā wáhat túutcah yuhna, queétdih jenah joinít, páant bóo bádí weemdih ñi wáhup jí. ⁴“Judea baácdih moón Jesúhwá moh yéejnitedih bádí teo wáaquishna, nin pah bóo meemdih jwí wáhnidih queétdih ma wáhuú”, weemdih ñi niijíp be. ⁵Pánih wáhna, wā jenah joyát chah ñi wáhup be. ñi dinerodíh ñi wáhat pínah játih, “Paá, ded pah ma weñat pínahdihjeh yoobópdih meemdih wā chaj wáhbitna caá”, Diosdih ñi niijíp wut be. Pánt ñi niijájt tátimah, “Dios ñi wáhupchah joinít, yeéb Jesúh doonádih bohé jibnitboodih ded pah ñi náahatdih jwí tái teo wáacipna caá. Ded pah ñi wáhupchah, jwí jepahbipna caá”, jwiitdih ñi niijíp be. ⁶Nit Macedonia baácdih moón íih dinerodíh ñi wáhatdih jenah joinít, yeéb Corintodih moondihbut wā jenah joyóp be. “Ninjíh moón bádí ñi wáhat pah queétdih ñi wáhat pínahdih ñi amoh pána naáh”, wā niij jenah joyóp be. Pánt niij jenah joinít, Titodih nin pah wā niijíp be: “Meém íih dinerodíh queétdih mat wáh wáac jwíihat túutup wut jí. Pánih jwíhnit, nihat ñi wáh wáacni dinerodíh ma jwúub amohat túutup túut niijná, ñi pebhna ma jwúub bej pánaa”, Titodih wā niijíp be. ⁷Yeéb tái chājnit jumna, jwí Maáh Cristodih ñi tái jenah joiná caá. Ñi naawátdih tái jéihnit, ñi tái naóh yapancaá. Caán ñi weñat pínahdihjeh bádí chājihna, yeebdih jwí bohéat pah tái oinit, bitadih ñi teo wáacna caá. Pánih tái chājnit jumna, ñiíh dinerodíh oicanjeh, moh yéejnit Jesúhwádih teo wáaquishna, biíc yoobó yeebdih tái wáhat caá náahap.

⁸Pánt niijná, yeebdih wátna wā chājcan caá. Obohjeéhtih, nit Macedonia baácdih moón ded pah jígah ennit, moh yéejnitedih bádí ñi teo wáacatdih yeebdih wā naawáp be, “Jwiitdih bádí jígah ennit, queétdih chah jwí wahbitna caá”, ñi niij jenah joyát pínah niijná. Pánt ñi wáhupchah enna, “Queét Corintodih moón bitadih tái jígah en teo wáacnit ñi jumna caá”, wā jéih niijbipna caá.

* 8.1-4 Ro 15.26

⁹Jwī Maáh Jesucristo jwiítdih bádí oina, á teo wáacatdih jwiítdih táí jenah joyát caá náahap. Nin baáckoó á dei jüáwt pínah játih, Diosjeéh jumna, nihat maáh á jumuchah, caandíh dedé jüdhdat át wihiican tagaá. Obohjeéhtih, nin baáckoó dei jüóhnit, á maáh wépatdih cádahna, jwiítdih teo wáacat túut niijná, moh yéejni át jumup wut jí. Pánih teo wáacna, jwiítboó moh yéejnit jumna yuhna, ájeéh jwī jumuchah, jwiítdihbüt dedé jüdhdat át wihiican niít. Pánih jígah ennit, á teo wáacatdih jenah joinít, jwiítdihbüt biíc yoobó bitadil jígah ennit, teo wáacat caá náahap.

¹⁰Nin pah wā niij jenah joiná caá: Ñi jwiíh jenah joyáti buu biíc jópcchi á yapna caá. Con jópcchi, nin Macedonia baácdih moón í jenah joyát pínah játih, yeéb Judea baácdih moón Jesúhwā moh yéejnitudih jwiíh teo wáaquíh jenah joinít nit jumup wut jí. Pánih teo wáaquíh jenah joinít, con jópcdih nií wühat pínah dinerodih nit ámoh jwiíhp wut yuh jí. ¹¹Pánihna, játih táí wéinit nií teo wáac jwiíhat pah, buabut biíc yoobó wéinit, nií wühat pínahdih wüh péaat caá náahap. Ded bádih dinerodih bíbohni chah á wühu naáh. Obohjeéhtih, ded nump bíbohni bainí á wühu naáh. ¹²Táí biíc yoobó wéinit, niíh dinerodih oicanjeh, wühat caá náahap. Pánih wéi wühnidih Dios biíc yoobó á wéi enbipna caá. Obohjeéhtih, bií dée wihcanniboodih “Dinerodih ma wühu”, Dios á niijcán caá.

¹³Judea baácdih moón Jesúhwādih yeebdih wühat túutna, “Queét Corintodih moón moh yéejnit í jumna naáh”, wā niij jenah joicán caá. Obohjeéhtih, yeéb, queétbut biíc yoobó nií táí jumat pínah niijná, páant wā wühat túutna caá. ¹⁴Buu yeéb bádih bíbohniit jumna, queét bíbohcannitboodih nií jéih teo wáacna caá. Biíh láa, yeéb moh yéejnit nií jumuchah, queétboó bádih bíbohniit, yeebdihbüt í jéih teo wáacipna caá. Pánih míic teo wáacnít, nihat Jesúhwā táí biíc yoobó jwī táí jumipna caá. ¹⁵Jon játih Moisés nin pah át niij daacáp tají:

“Chah bádí jeémát ojdih jái yacniboó á ubni yeó jáap á jeémát pínahdihjeh á bíbohop be. Bainjeh ubnibüt caán yeó jáap á jeémát pínahdihjeh á bíbohop be”, át niij daacáp tají.”

Titowā Corintona í bejat

¹⁶Yeebdih wā oi teo wáaquíhat pah muntih, Dios Titodihbüt biíc yoobó oi teo wáaquíhat át wühp taga. Páant á táí oi teo wáaquíhatdih ennit, “Túina caá, Paá”, wā niijná caá. ¹⁷“Corinto tútchidih moondih jwáub enedih ma bejeé”, wā niijchah joinít, “Júu, wā bejmi caá”, á niij wéi jepahap be. Caandíh wā naawát pínah játih, yeebdih bádí teo wáaquíhna, caanjéh nií pebhna tub bejfhni á jumup be.

¹⁸Caandíh pej jumni pínah biíh Jesúsdih jéihndihbüt nií pebhna wā bejat túutna caá. Á pej jumni pínahdih nihat nin Macedonia baácdih jumni tútchinadih moón Jesúhwā bádih í wéi naóhna caá. “Caánboó Jesúfh doonadil táí bohéni caá”, í niij wéi naóhna caá.

¹⁹Pánih wéi naóhniit, Judea baáckoó wā bejehah, weemdhíh pej jum bejni pínahdihbüt caandíh í niíwip be. Nihat yeéb Jesúhwā nií wüh wáacni dinerodih jwī jaibí wühuchah enna, “Queét biíh baácdih moón Jesúhwā jwiítdih oinit, dinerodih í wahachah, bádih ma teo wáacna caá, Paá”, Diosdih í niij wéi naóhbpna caá. ²⁰Ñi wühni dinerodih jwī táí en daobípna caá. “Pablówā jwíh dinerodih yee díuc wáina caá ít chajap taga”, nií niij jenah joicát pínah niijná, caán nihat táí wéi ennidih Titojeéh wā wahna caá. ²¹Pánihna, jwī Maáh á enechah, bitabut í enechah, yoobópdih táí chajíhna, biíhdihbüt Titojeéh wā wahna caá.*

²²Titowā nií pebhna í bejehah, bíhdihbüt ijeéh wā wahna caá. Caanbüt jwī Maáhdih jepahni, táí teo wühni caá. Dawá láa bitadil táí oinit, á teo wáacachah, wā enep be. Yeebdih táí jenah joinít, “Queét Corintodih moón Jesúhwā íih dinerodih í táí wüh wáacipna caá”, wā niij wéi naawáchah

* 8.15 Ex 16.18 * 8.21 Pr 3.4

joinít, caanbát yeebdíh teo wáacadih bádí ñi bejhna caá.²³ Nit caá ñi pebhna wā wahnit: Titodih ñi táí jéhna caá. Caán wā chéen caá. Jesúhwādih wā teo wáacachah, caán wājeéh teoni caá. Bita chénewáboó ñi pebhna ájeéh bejntidh ñi táí jéh jwāhcan caá. Queét chénat pah jwī Maáhdih táí teo wūhna, caandih táí weñanit caá. Páant ï jumuchah enna, Jesúhwā queétdih ï ñío wahap be.²⁴ Pánihna, ñi pebhna ï juibínachah, queétdih ñi táí oi pej jumuh. Páant ñi oi pej jumuchah enna, ñi oyatdih wā naáwtjí biíc yoobó ã jumatdih bita Jesúhwā ï jéhbpna caá.

9 ¹Judea baácdih moón Jesúhwā moh yéejnitedih teo wáacat túut nijiná, dinerodih wahat pínahdih yeéb játih ñitát jéh tagaá. Páñih jéhñit ñi jumuchah, bainjeh wā jwāub naóh daáç wahna caá. ²Yeéb bitadih bádí ñi teo wáaquíhatdih jéhñit, nihat Macedonia baácdih moón Jesúhwādih bádí niíj wēi naóhna beé wā chājap be. “Queét Acaya baácdih Corinto tútchidih moón Jesúhwāboó con jópchi Judea baácdih moondih bádí teo wáaquíhat ï jenah joí jwíhiip jí”, wā niíjíp be. Páant wā wēi naáwachah joinít, queétbüt Jesúhwā moh yéejnitedih bádí teo wáaquíhat ï jenah joiná caá. ³Dinerodih ñi ámohochah, ï teo wáacat pínah niíjná, nit biíc peihcannit jwī áudwā panhmidtih bueñi pebhna wā wahna caá. Páant ï teo wáacachah, weémbóo ñi pebhna wā juibínachah, ñi wāh wáac páñi dinerodih ennit, yeebdíh wā naáwtjí biíc yoobó ã jumatdih nihat ï jéhbpna caá. ⁴Biquína nin Macedonia baácdih moón wājeéh ñi pebhna ï juibínachah, ñi wāhat pínah dinerodih ñi bíbóh páiçah, wā naáwtjí biíc yoobó ñi chājcatdih enna, bádí wāta tíc tagaá. Yeebdíh bádí ñita tíc tagaá. ⁵Yeebdíh ï teo wáacat pínah niíjná, Titowádih ñi pebhna wā bej páñat túutna caá. “Moh yéejnitedih jwī teo wáacat túut niíjná, nin pah bōo jwī wāh wáacbipna caá”, ñi niíjniji dinerodih ñi táí bíbóh páñat pínah niíjná, ï jéh teo wáacbipna caá. Páant ñi wāh wáac pánachah, ñi pebhna

wā juibínachah, yeebdíh jwāub wāhat túutat ã wiçcan nií. Páñihna, ñi wēi wāhat pínahdih ñi táí bíbóh pánnaá.

Bádí wāhat caá náahap

“Nindih ñi táí náhninaá: Ded daocánnibitjeh ã momochah, daocánnijeh ã ubbipna caá. Obohjeéhtih, dawá momniboó dawá ã ubbipna caá. Páant ã chājat dée pah, moh yéejnitedih teo wáacna, jwīh dinerodih oinit, bainjeh jwī wūhuchah, Diosboó jwiítdih bainjeh ã wūhbipna caá. Obohjeéhtih, táí wēinit, bádí jwī wūhuchah, Dios jwiítdihbüt chah bádí ã wāhbipna caá.”⁷ Yeéb ñíiñh dinerodih ñi wāh wáacachah, táí jenah joí, “Nin pah bōo caá weemdih jwī Maáh ã wāhat túutap”, niíj jenah joinít, ñíiñh dinerodih oicanjeh, wēi wāhat caá náahap. “Bita weemdih ï wāhat túutuchah, páant bōojeh caá wā wāhup”, niíjcánjeh wāhat caá náahap. Bita ï niíjat pínahdih jenah joicánjeh wāhat caá náahap. Páant, ñi táí wēi wūhuchah, Diosboó yeebdíh ã wēi enbipna caá.”⁸ Ni náahat chah Dios yeebdíh ã wāhbipna caá, ñi bíbohatjih bitadih ñi táí teo wáacachah, chah dawádih ñi jéh teo wáacbipna caá. ⁹Jon játih David nin pah ãt niíj daacáp tají:

“Ded tainiboo moh yéejnitedih ã táí wēi wāhna caá. Páant ã wāhuchah, Dios caandih ã jwāub wāhbipna caá, páantjeh bitadih ã jwāub táí teo wáacat pínah niíjná”, ãt niíj daacáp tají.

(Sal 112.9)

¹⁰⁻¹¹Dios jwī momat pínah, jwī jéemát pínahdihbüt wāhni,* bitadih ñi wāhat pínahdihbüt yeebdíh bádí ã wāhbipna caá. Páant ã wāhuchah, bitadih chah ñi jéh teo wáacbipna caá. Dios yeebdíh chah ã wāhuchah, yeebboó táí wēinit, queét Judea baácdih moón moh yéejnitedih ñi wāhnidih jwiítdih ñi wāh yapaat túutna caá. Páant ñi wēi wāhuchah enna, queét nihat Diosdih wēinit, “Queét jwiítdih ï teo wáacat taina caá, Paá”, ñi niíj wēi naóhbpna caá.”¹²Táí

* 9.7 Lc 6.38 * 9.10-11 Is 55.10

wēi wūhnit, Jesúshwādih bádī ñi teo wāacna caá. Páant ñi teo wāacachah, dawá Diosdih bádī í wēi naóhbpna caá. ¹³Páant ñi táí wēi wūhuchah enna, yeéb Jesúshwā ñi jumatdih nihat cācwā í jéhbpna caá. Bita Jesúshwā ñi táí chāyatjidih ennit, “Paá, queétboó Jesúh táini doonádih naóhntjeh nihcan, táí jepahnit caá. Pánih jumna, jwiítdih, bita mīhwādihbüt teo wāacat tūut nijiná, jwiítdih táí wēinit íih dinerodih ít wahap taga. Páant í jumatdih meemdih bádī jwī wēina caá”, í niíj wēi naóhbpna caá. ¹⁴Queét Judea baácdih moón yeebdih jenah joinít, bádī oina, nin pah í niíj wēi naóhbpna caá: “Paá, queétdih bádī oinit, ma táí teo wāacachah, queét jwah jwiítdihbüt bádī oinit, í táí teo wāacap be. Pánihna, jwiít nihatdih bádī oinit, ma teo wāacatdih téina caá”, í niíjbípna caá. ¹⁵Dios bádī oinit, teo wāacat tūut nijiná, jwiítdih wén wūhnit, á túí ubat pínah nijiná, á wūtih Jesúsdih át wah deyajip taga. Pánih wahna, chah túini á chāyatjidih jenah joinít, “Bádī ma teo wāacatdih téina caá, Paá”, caandih jwī wēi niíj jíjh.

**Pablo Jesús á naáwát tūutni
á jumat**

10 ¹Buu nindih ñi náhninaá. Weém, Pablo, yeebdh jwíh bohénijeh tigaá. Obohjeéhtih, yeéb weemdh nin pah ñi niíj yeená caá: “Pablo ninboó jwiíejeh jumna, cācwādih tūmna, jéh naóhcanni pah á jumna caá. Obohjeéhtih, biáboó jumna, tūmcanjeh jwiítdih júih naóh daác wahni caá”, nit niíj yeenap wut be. Cristo cācwādih oinit, teo wáaquíhna, iíjcan táinijeh naóhni át jumup wut jí. Páant táinijeh á naáwátji pah muntih weembát iíjcan táinijeh yeebdih wā naóh daác wahna caá. ²Pánih iíjcan táinijeh naáwíhna yuhna, yee naóhntdih wā wēp naóhna caá. Ñi pebhna wā juibínachah, ñi táí chāja chaáh, páant bóojeh, ñi yeeatdih ñi cádahaá, “Pablo jwiítdih júihna”, niíjná. Ñi cātih jumnit, weemdih nin pah í niíj yeená caá: “Diosdih jepahcannit í jenah

joyát biíc yoobó Pablobüt á jenah joiná caá. Pánih jenah joí bohéna, Cristodih weñashcan, á weñat pínahdihjeh á bidna caá. Pánihna, Cristo á naáwát tūutni nihcan caá”, queét ít niíj yeenap wut be. Páant niíjntdih bádī wā júihbpna caá. ³Diosdih jepahcannit míic naóhna, queét í jenah joyátjihjeh chah ípí niíjná caá. Obohjeéhtih, weembát cācjech jumna yuhna, queét í chāyat pah weémboó wā chājcan caá. Weemdih yeejép naóhntdih Dios á wēpatjih caá chah wāpí niíjíp. ⁴Pánihna, Diosdih yap yohnitdih weém táí yoobódih wā wēp naóhna caá, í yap yohatdih í cádahat pínah niíjná. Pánih wēp naóhna yuhna, wā jenah joyátjihjeh wā jéh cádahat tūutcan caá. Obohjeéhtih, Dios á wēpatjih í yap yohatdih wāpí cádahat tūutna caá. Caandih yap yohnit, í jenah joyát yeejép á jumatdih Dios á wēpatjih nihat cācwādih wā jéhyana caá, yeejép í jenah joí cádahat pínah niíjná. ⁵“Nin pah caá Dios á jumat”, niíj yee naóhntdih á wēpatjih wā cádahat tūutna caá. Cācwā Diosdih í jéhyat déedih jāhat panihnidih á wēpatjihjeh wā jéh yohna caá. “Maá Jesús, weemdh ma táí teo wáacá, meemdih yap yohcanjeh, yeejép wā jwáub jenah joicát pínah niíjná”, jwiít nihatdih niíját caá náahap. ⁶Ñi pebhna wā juibínachah, yeejép jenah joicánjeh, caandih ñi táí jepahatdih enna, det jwī Maádhih yap yohna, páantjeh yeejép jenah joinítboodih bádī wā peéh chājbpna caá.

⁷Yeéb wíih bácahdihjeh ñi jéhna caá. Obohjeéhtih, wā jenah joyátboodih ñi jéhcan caá. “Weem caá Cristo á naáwátdih naóh yapaat tūutni”, ded niíjnádih nin pahbut niíj jenah joyát caá náahap: “Pablobut biíc yoobó á naáwátdih naóh yapaat tūutni caá”, á niíj jenah joyó naáh. ⁸Obohjeéhtih, yeéb nin pah ñi niíjná caá: “Pablo nin pah á niíjná caá: ‘Corintodih moondih Dios weemdh bohénadih á bejat tūutup be’, niíjná, jwiítdih maáh dée á jumna caá”, nit niíjíp wut yuh be. Obohjeéhtih, á bohéát tūutni jumna, wā tíccan caá. Dios beé ñi

* 10.4-5 Ef 6.11-17

pebhna weemdih ã bejat túutüp be, áih tâini doonádih naóhna, yeebdih wã teo wáacat pínah nijiná. Páant ã naawát tâutni jumna, yeebdih yéejahcan, ñi tâi jumat pínah nijiná, áih wépatjih yeebdih wã bohénap jí. ⁹Páinhna, wép naóh daác wahna yuhna, yeebdih úumajahcan, ñi tâi tâut nûumát pínah nijiná, yeebdih wã daác wahap be. ¹⁰Biquína ñijeéh jumnit nin pah ít nijíp wut yuh be: “Pablo naóh daác wahna, úum náah jumni maáh dée pah tub wépép ã wutna caá. Obohjeéhtih, ninboó júóhna, oboh jumnjeh á jumna caá. Páinhna, á bohéni doonádih oboh naawátjeh caá”, ít nijíp wut be. ¹¹Páant í nijíchah yuhna, í niját pah wã nihcan caá. Wã wép naóh daác wahat pahjeh mäntih, ñi pebhna júibnít, ñi tâi tâut nûumát pínah nijiná, biíc yoobó wép naóhni wã jumbipna caá.

¹²Biquína ñijeéh jumnit, tâi jéihcan yuhna, “Bita í jéihyat chah jwiítboó jéihnit caá. Bita Diosdih í teo wâhat chah teo wâhnit jwí jumna caá”, ít niíj míc weñep wut yuh be. Obohjeéhtih, páant niíj wéina yuhna, tâi jenah joicánnit, Diosdih tâi teo wâhnit nihcan caá. Queét í jenah joyát pah weémoó wã jenah joicán caá. ¹³⁻¹⁴Weém cääcwâ í maáh nihcan caá. Obohjeéhtih, jwí Maáh Jesucristo á wutatdih jepahnit, caandih teo wâhnijeh caá. Yeebdih bohénadih á jib bejat tâutachah, wã jepahap jí. Wã jenah joyátjeh nihcan, Diosboó weemdih á wahachah, yap yohcanjeh, á wutatdih wã jepahap jí. Páant á wutatdih jepahnit, Jesúh tâini doonádih yeebdih jwíh bohéni wã jumap jí. Páinh jwíh bohéni jumna, weemdih wép naawát caá náahap. Ded pah wã bohéát pínahdih jwí Maáh weemdih á naawáchahjeh joinít, wâpí bohénia caá. Wã jenah joyátjeh wã bohécana caá. ¹⁵Yeebdih yee bohénitji í wéi niját pah, weémoó wã wéi niijcán caá. Bita í bohénitjihennit “Queétdih weémoó wã tâi bohénachah, Cristodih ít jepahap taga”, wã niíj wéican caá. Wã tewatdihjeh wã wéi naóhna caá. Yeebdih jwíh bohéni jumna, Cristodih chah ñi jenah joyát pínahdih wã náah yacna caá.

Páinh náah yacna, ñi pebhna jwáub bohénadih wã bejíhna caá. ¹⁶Páinh bohénit, jwi Maáh á weñat pínahdih ñi tâi châjachah ennit, biísh tâtchinadih moondífbüt bohénadih wã bejipna caá. Páinhna, ñiíh baác yehboó bejnit, bita bohé jwuhcannitboodih wã naóhbpna caá. Jesúh doonádih joi jwáhcannitdihjeh naóhna, bita í bohénitjih “Wã tâi bohéátji jíib queét jwí Maáhdih í tâi péena caá”, wã niijcán niít. ¹⁷Páant nijinít, jon jâtih Dios naawátih naóh yapani nin pah át niíj daacáp taji: “Weemdih dedé jüdhdat wihcan caá”, í niijcá bojo naáh. Obohjeéhtih, ‘Jwí Maáh Dios, nihat jéihni, weemdih á tâi teo wáacap be’, í niij náah”, át niíj daacáp taji. * ¹⁸Det queétdih “Jwiít caá tâi bohénit”, niíj jenah joinítdih Dios á wéi encan caá. Obohjeéhtih, “Caán caá tâi bohéni”, jwí Maáh Cristo á nijiniboodih Dios á tâi wéi enna caá.

Yeenit í bohéát á tobohat

11 ¹Ded á tâi châjatjihid bitadih á wéi naawáchah, ápi tâican caá. Páant naawát á tâicah yuhna, ded pah wã châjatdih bita yeebdih í yeeatdih wã naóh yoobáipna caá. ²Weém jíi Jesúh tâini doonádih yeebdih wã jwíh bohénap jí. Dios yeebdih bádí á oyat biíc yoobó weembát yeebdih wã oina caá. Páinh oinit, Cristodih jepah cádahcan, ájeéh biícdih ñi jumatdih yeebdih bádí wã náah yacna caá. ³Obohjeéhtih, bita yeejép í bohéátih yéeb ñi joyat pínahdih bádí wã úum yacna caá. Jon jâtih mai pah jígojni Satanás Eadilh bádí át yee naawáp wut jí. Páant á yee naawátdih jepahnit, Eva Dios biícdih mi jumatdih mit cádahap wut jí. Páant á yeeatdih mi jepahatji dée pah mäntih, bitaboó í yee bohéátih yeebbút jepahnit, Cristodih ñi cádahíhatdih bádí wã úum yacna caá.* ⁴Det wã bohéátji pah bohécana, “Jesús nin pah jumni caá”, niíj yee bohénadih ñi pebhboó í júibínachah, ñit wéi jwááhji tagaá. Yeebdih wã bohéátji biíc yoobó í bohécah yuhna, ¿dépanihna jenah

* 10.17 Jer 9.24 * 11.3 Gn 3.1-5; 13

joicánjeh, queétdih ñi jepah? “Nin pah caá Táini Espíritu á châjap”, í niíj yee bohénachah, ñit joijí tagaá. Caandíh wā naáwátji biíc yoobó í naóhcáh yuhna, ¿Dépanihna queét yee bohénitboodíh yeéb ñi jepah? Jesúh táini doonádih wā naáwát túttimah, ¿Dépanihna yeéb yee naóhnitboodíh ñi tui joí? Páant ñi châjachah enna, Cristodih ñi pée cádahat pínahdih wā úum yacna caá.⁵ Queét yee bohénit “Jwiítboó Dios á bohéát túutnít bita á wahnit chah jéihnit jwí jumna caá”, í niijíchah yuhna, “Weém Dios á bohéát túutnít wā jumuchah, weemdíh chah jéihnit nihcan caá”, wā niíj jenah joiná caá.⁶ Tái wéheni nihcan yuhna, Dios naáwátdih tui beh joiní caá wā jumup. Á naáwátdih wā bohénachah joinít, páant wā jumatdih yeéb ñi tui jéihna caá.

⁷Nindih ñi tui jenah joyoó: Yeebdíh Jesúh táini doonádih bohéná, wápí jíib úábhcap jí. Páant wā bohéát jíib úábhcanjeh, moh yéejni dée wā jumup jí. Pánih jumna yuhna, yéebboó moh yéejcanjeh, ñi tui jumat pínah niijná, yeebdíh wā tui teo wáacap jí. Pánih teo wáacna, ¿yeebdíh wā tui châjcannit beeé? ¿Weembát yeebdíh jíib wā niíj jíih, queét bita bohénitdih ñi wéi enat pah, weemdíhbut ñi jwátab wéi enat pínah niijná?⁸ Obohjeéhtih, yeebdíh wā bohénachah, biñh tâtchinadih moón dawá Jesúhwá ñijeéh wā jumat pínah niijná, iñh dinerodih weemdíh iñ wâhup jí. Yeebdíh teo wáacat túut niijná, iñ wâhni dinerodih nûumát dée wā châjap be.⁹ Ñijeéh jumna, bií dée bíbohcan yuhna, yeebdíh dinerodih wápí úábhcap jí. Jwí úudwā panihnit Macedonia baácdih moón Jesúhwá ñi pebh wā jumuchah, nihat wā náhatdih iñ ub juibínap jí. Páant iñ ub juibínachah, yeebdíh dinerodih wā úábh tac buegácap jí. Táttimahbut, yeebdíh wā úábh tac buegácan niít.*¹⁰ Cristo yoobópdih á naáwát pah, weembút áih jumna, yoobópdih nindih wā naóhna caá: Jesúh táini doonádih jíib wihcanjeh yeebdíh wā bohéátdih bûdí wā wéi naóhna caá. Biíc yoobó jíib

wihcanjeh wā bohéát pínahdihbut nihat ñíñh baácdih moondíh jéihnit, páant wā wéi naáwátdih joinít, “Caán dée ápí châjcan caá”, í niijcán niít.¹¹ Yeebdíh dinerodih wā úábhcatjidih jenah joinít, ¿ded pah tigaá ñita niíj jenah joí? “Pablo jwiítdíh jíib úábhcan, jwiítdíh á oican niít”, ñi niíj jenah joí niít? Nihcan caá. Yeebdíh bûdí wā oina caá. Páant wā oyatdih Dios á jéihna caá.¹² Jíib wihiçanjeh páantjeh yeebdíh wā bohébipna caá, queét yee bohénitboó “Pablo ded pah yeebdíh á bohéát biíc yoobó caá jwiítbut jwípí bohéná caá”, í yee niijíchah joinít, queétdih ñi joyáh bojat pínah niijná. Queét yee bohénit á bohéátdji jíib yeebdíh ipí úábhna caá. Obohjeéhtih, weembóo wápí jíib úábhcan caá. Pánihatdih tui jenah joinít, mácah jwí jumatdih ñi tui jéihcipna caá.

¹³Pánih châjnít yoobópdih Jesú á bohéát túutnít nihcan, queét yeenitjeh caá. “Jwiít caá Jesú á bohéát túutnít”, niíj naóhna yuhna, á wahnit nihcan caá. Páant niijná, wā jumat dée pah á jumíhip yuh caá.¹⁴ Pánihna, yeenit jumna, páant iñ châjat pínahdih wáat jéihyep be. Yeejépwá í maáh Satanásbut biíc yoobó ápí châjna caá. Dawá lâa caanbút yeená, táini ángel, Dios á wahni pah á mifc jígohana caá.¹⁵ Satanás á châjatdih jéihna, caandíh teo wâhni but “Jesú á wahni caá”, niíj yeenit, Diosdih teo wâhni pah iñ jumíhatdih wáat jéihyep be. Tui châjcannit jumna yuhna, tui châjnít dée pah iñ jumílhna caá. Pánihna, Diosboó nihat í yeeatjí jíib queétdih bûdí á peéh châjbipna caá.

Pablo yeejép á yapatjí

¹⁶Buu jwuhna, ded pah wā jumatjidih wā wéi naóhbjipna caá. “Pablo á tui châjatjidih tûb wéi naóhniabeh caá”, weemdíh ñi niíj jenah joicáh, á tâimi nacaá. Obohjeéhtih, weemdíh páant niíj jenah joiná yuhna, ded pah wā yapatjidih wā wéi naáwáchah, bainfbíti ñi joi jwuhuá.¹⁷ Yeebdíh pánih naóhna, jwí Maáh Jesúh weemdíh “Ma yapatjidih ma naáwá queétdih”, á niijcáh yuhna, ded

* 11.9 Fil 4.15-18

pah wā yapatdih wā naóhbpna caá.
¹⁸Dawá bitaboó ded pah ī tái chājtjidih wēi naóhna, weembát ded pah wā yapatjidih wā wēi naóhbpna caá.
¹⁹Yeebboó “Chah tái jéhnit jwī jumna caá”, ní niij jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, yee naóhnitboó ī naáwáchah yuhna, ní tái wēi joiná caá.
²⁰Queét ní maáta dée, yeebdih bádí ī wutuchah, ní tái wēi joiná caá. Dawá láá níih dinerodih ī yee dāuc wáina caá. “Jwiít nihat jéhnit jwī jumuchah, jwiítdih ní tái weñeé”, ipí nijiná yuh caá. Biíh láá yeebdih iijnit, ī mao tícana caá. Páant yeejép yeebdih ī chājachah yuhna, ðDépanihna páantjeh queétdih ní tái jepah? ²¹Nijeéh jumna, “cáacwádih úumni”, ní nijiná, queét ī chājat pah weémboó wā chājcáp be. Páant wā chājat pínahdih wā úumatjidih naóhna, wā tícna caá. Queét ī chājat pah chājcan yuhna, Jesús á wahni wā jumatdih ní tái jéhyat pínah nijiná, weembút ded pah wā yapatjidih wā wēi naóhbpna caá.
²²Queétbóo bita chah jéhnit jumíhna, “Jwiít judíowá jwī jumuchah, jwiítdih ní weñeé”, yeebdih ipí nijip wut be. Obohjeéhtih, weembát judío mun tigaá. Queétbóo “Jwiít Israel á juímená, Dios á níoniti jwī jumna caá”, yeebdih ipí nijip wut be. Obohjeéhtih, weembát Israel á juíma mun tigaá. ²³Queétbóo “Cristodih teo wāhñit jwī jumna caá”, yeebdih ipí nijip wut be. Páant ī nijichah joinít, nin pah yeebdih wā nijiná caá: “Weembát Cristodih teo wāhñi mun tigaá. Weém caá bácah queét ī tewat chah bádí teoni”, yeebdih wā níj naóhna caá. Páant níj naóhna, páantjeh jenah joicánnit ī wéheat pah naóhna yuhna, wā tícchan caá. Queét ī teo wāhat chah Cristodih wāpí teo wāhñip be. Jesús hñáini doonádih wā bohéatji peéh dawá láá nemat muáboó weemdih

í nemep jí. Dawá láá weemdih ī pñáhp jí. Dawá láá cáacwá weemdih ī mao yohíhip jí. Páant ī mao yohíhchah, weém yeejép wāpí yapap jí.* ²⁴Cinco láá jwiít judíowá jwī maáta weemdih ī tewat túutup tají. Weemdih ī tewat jumat pah, tubit yéej chājnited momo jiwi chóo coóh jumni tópnajih ī pñánat biíc yoobó treinta y nueve láá weemdih ī pñáhp jí.* ²⁵Biíc peihcanni láá Romanowá weemdih teonit, máa doóbhñajih ī pñáhp jí.* Biíc láá weemdih mawíhna, jeejih ī yohop jí.* Biíc peihcanni láá bádí jääj chóojih jib bejna, jwī daabáp jí. Biíc láá daabnít, máa naadíh teonit, bádí muj tacdih pah daa jüóh, caán yeó jáap pah tääh bej, jwáub pah táo bejat dée wā jumuchah, ī ubap jí. Pánihna, caán láá, wā wññhip jí. ²⁶Dawá láá Jesús hñáini doonádih bohénit, yuáp wā jib bejep jí. Pánih bohé jibnit, bádí yeejép wā yapap jí. Biíh láá tobohni muñadil wā bejep jí. Biíh láá namáboó jib bejehah, bií déedih chewe mao dāuc wáyat dée ā tobhop jí. Biíh láá wā déewájeh weemdih ī yéejaship jí.* Biíh láá judíowá níhcannitbut weemdih ī mawíhip jí.* Táttchinaboo, tútchi wihcaboó, bádí muñboobút wā jumuchah, wñnat dée ā tobhop jí. Biíh láá “Jwiít Jesús hñá caá”, niij yeenit, ī mawat dée ā tobhop jí. ²⁷Jesús hñáini doonádih bohénit, bádí wāpí tewep jí. Pánih teona, dawá láá úocanjeh wā bohé daa jüáwáp jí. Dawá láá jeémát wihsah, nñugáp tubuchah, tubit taca jootóchah, bádí yeejép wā yapap jí. Dawá láá dñuwát pínah yéguehbat wihsah, bádí cábuhuchah, yeejép wāpí yapap jí.

²⁸Pánih yeejép yapna, páant bóojeh át níhcip jí. Yeó jáap jumat pah nihat Jesús hñá “caandih cádahná”, nijiná, bádí wāpí náhni dahwana caá. ²⁹Biíc Jesús hñá á tubép chüútchah, weembát tubép chüúhni pah wā jumna caá. Bita Jesús hñáihdih ī yéej chājat túutuchah enna, queét yeejépwāoodih bádí wā iijna caá. Pánihna, yeéb nihat Jesús hñá, wā weh

* 11.23 Hch 16.23 * 11.24 Dt 25.3 * 11.25 Hch 16.22 * 11.25 Hch 14.19
 * 11.26 Hch 9.23 * 11.26 Hch 14.5

dée ñi jumuchah, yeebdíh úum yacna, yeejép wápí yapna caá.

³⁰Páant yeejép wā yapatjidih wēi naóhna, ded pah wā túi chajatdih yeebdíh wā wēi naóhcan niít. Obohjeéhtih, wā wěpcatjidih yeebdíh wā wēi naóhbitna caá. ³¹Páant wā naawáchah joinít, “Yoobópdih caá páant ã nijját”, Dios ã niíj jéihna caá. Caán caá jwí Maáh Jesucristo fíp. Pánihna, yeó jáap jumat pah “Paá, meemjéh nihat jéihni, chah wépni caá”, túi wēi nijját caá náahap. ³²Weém Jesucristodih wā jwíih jepahat tátimahbitjeh, Damasco tátchiboo wā jumuchah, caán tátchidih moón ñ maáh, Aretas nump jumni, weemdih át tewat túutup wut jí. Pánihna, nihat Damasco tátchi wáihyat jédu jécnadih áih soldadowádih át páñat túut wut jí, wā bac bejehah í tewat pínah nijján. ³³Páant í pánachah enna, wā chéenwā bádí wáhdih weemdih waadát túutnit, wáihyat jéduñih jumni mūú enat jécmant í cádah deyanap jí. Pánih cádah deyanit, í teo wáacachah, moh yéejni wā jweyép jí.*

Pablo oo jámat dée ã enat

12 ¹Buu weemdih ded pah biíh ã yapatjidih wā jwáub naóhbitna caá. Queét yee bohénitboó “Jwiítjeh caá oo jámat dée jígohatdih enna, chah jéhnit jwí jumup”, í niíj naóhna yuh caá. Obohjeéhtih, jwí Maáh weemdihbüt oo máh enat dée pah ã jígohop jí. Páant ã jígohatdih yeebdíh wā naóhbitna caá. Ded pah weemdih ã jéihyaatdihbüt wā naóhbitna caá.

²⁻³Catorce jópchi játih Dios weemdih japboó ã ub púuh laab béjep jí. Ded pah ã ub púuh laab béjatjidih wā jéihcan caá. Wíih bácahdih, wíih caoliuhdihjeh ã ub bej déeji oo jámat pah enatjidih, wā jéihcan caá. Diosjeh caá ã jéihyep. ⁴Á pehbboó, Paraíso wut jumupna juibinit, ã naawáchah wā joyóp jí. Jwiít cääcawájeh jwí jéih naóh buu jácat déedih wā joyóp jí. Páant caandih wā joyóchah yuhna, weemdih ã jwáub naóh yapaat túutcap jí.

⁵⁻⁶Páant weemdih ded pah ã yapatdih wēi naawíhna yuhna, weemjéh ded pah wā jumatiñih wā wēi naóhcan niít. Obohjeéhtih, yoobópdih ã jumuchah, wā jwáub naawáchah nihna, áta túi taga. “Pablo túini oo jámat dée pah enna, Jesús ã wahni nacaá”, ñi niíj weñatdih yeebdíh wā náah yaccaan caá. Obohjeéhtih, ded pah wā chajatdih, ded pah wā bohéatjidihbüt jenah joinít, “Pablo jwí Maáh ã bohé jibat túutni caá”, ñi niíj jéihyatdih wā náah yacna caá. Weemjéh wěpcanni wā jumatiñih ñi jéihyat pínah nijján, buu ded pah biíh wā yapatjidihbüt yeebdíh wā naóhbitna caá. ⁷Chah túini oo jámat déedih enna, “Weém caá bácah chah jéihni”, wā niíj jenah joyát weemdih á tobohna caá. Páant ã tobohat pínahdih jéihna, Dios Satanásdiñ weemdih yeejép át yapat túutup taga, “Weemjéh wěpcanni caá”, wā niíj jenah joyát pínah nijján. ⁸Pánih jumna, biíc peihcanni láa jwí Maáh Jesúsdih caán yeejép yapatdih ã yohat pínahdih wā uábáp yuh be. ⁹Obohjeéhtih, weemdih nin pah ã niíj jepahap be: “Caandih wā yohcan niít. Obohjeéhtih, caandih yohcan yuhna, meemdih bádí oinit, wā túi teo wáacipna caá. Pánih wěpcannijeh jumna, wā oi teo wáacat pínahdih chah ma bidbipna caá. Pánihna, meemdih bádí wā teo wáacachah ennit, wā wěpatboodih nihat cääcwá ñ jéihbitna caá”, Jesús weemdih ã niíj jepahap be. Páant ã nijjichah joinít, wā wěpcatdih wā wēi naóhbitna caá, ã wěpatjih weemdih bádí ã teo wáacat pínah nijján. ¹⁰Páant tigaá Jesúsh wā jumati jíib yeejép yapna, bádí wā wéina caá. Bita weemdih yeejép í wéhenachah, yeejép í chajachah, í jíghahanachah, dedé biíh weemdih yeejép ã yapachah yuhna, wápí túi jumna caá. Pánih wěpcanni wā jumuchah, Jesús ã wěpatdih chah bádí bidnit, “Weém jéihcanni wā jumna yuhna, ã teo wáacatjih wā túi buu jácipna caá”, wā niíj jéihna caá.

* 11.32-33 Hch 9.23-25

**Corinto túchidih moondih
búdí ã jígahat**

¹¹Bita weemdih yeejép ñi naáwáchah joinít, yeébboó queétdih ñi naóh bód chuhñuchah, áta túi tagaá. Obohjeéhtih, páant ñi nijcáh, weemjéh yeebdih wā míic wēi naóhna caá. Weém oboh jumni dée wā jumuchah yuhna, queét yee bohént “Jwiit caá bácah Dios ã bohéát túutnit”, nijnítboó wā chah ñi jumcan caá. ¹²Nijeéh wā jumuchah, Dios ã naáwát túutni wā jumatdih jútihna, ã wépatjih weemdih búdí ápí teo wáacap jí. Páant ñi teo wáacachah, dawá láá wunnitdih booanit, nemépwádihbut wā yohop jí. Páñih chajnít, jwiit cáacwá jwí jéh chajca naádhdih ã wépatjihjeh wā chaj júutup jí. Weemdih eníhcannit í yéejáhichah yuhna, wā chuhñá yuhna, wā teo cádahcap jí. ¹³“Pablo jwíjeéh jumna, biíh túchidih moondih ã tái chajat pah jwiitdih ã tái chajcap jí”, òyeéb ñi niíj jenah joí niít? Nihat túchidih moondih biíc yoobó wápi tái chajna caá. Obohjeéhtih, yeebdihjeh wíih pínah dinerodih wā úub tac buugácap jí. ÑPáñih úub tac buugácan, yeebdih wā yéej chajnít jí? Caán yeejép ã jumuchah, wā jíghana caá. Caán yeejatdih weemdih ñi yohoó.

Í pebhna ã jwáub jib bejat pínah

¹⁴Nin wā naáwát pínahdih ñi tái joyoó: Chéne láá jui'bíni ji pebhna jwáub bejat túut caá wā chajap, páant muntih. Ñi pebhna jui'bíni, yeebdih wíih dinero pínahdih con láá wā úubcatji pah, búa láabut wā úub tac buugácan niít. Ñíh dinerodih náahcan, Jesúsdih tái joinít ñi jumat caá yeebdih wā náah yacap. Wébit í mána í náahatdih wéhñit pínah níhcan caá. Obohjeéhtih í mána caá queét wébitboodih í náahatdih ípí wáhñep. Páant í chajat pah yeéb wā weh panihnit ñi jumuchah, wā náahatdih yeebdih wā úubhcan niít. ¹⁵Ñi íip panihni jumna, yeebdih bádí oinit, nihat wā bíbohatdih wēi wéhñit, yeebdih wā teo wáaquíhna caá. Páñih teo wáaquíhna, búdí chuhñá yuhna, wā teo cádahcan niít. Páant yeebdih chah wā

yoochah yuhna, òyeéb weemdih namp ñi o niít?

¹⁶“Pablo jwíjeéh jumnit, áih pínah dinerodih ápí úub tac buugácap jí”, ñi niíj jéhna caá. Obohjeéhtih, biúina níjéh jumnit weemdih nin pah ít niíj jenah joi tágaa: “Jwiit dinerodih moh yéejnitedih ã wāh wáacat túutnit, jwiitdih jéhcha dúuc wáiniabeh tagaá”, í niíj jenah joiná caá. ¹⁷Páant ñi niíját pahjeh chajni jumna, òded pah tigaá caandih wāta nih chaj? Ñi pebhna wā wahnitdih nit beé yeebdih wā jéhcha nüumát túutup? Páant wā chajcap jí. ¹⁸Játih Titodih ñi pebhna bejat túutnit, biíh Jesúfdihbut ájeéh wā pej jum bejat túutup jí. Páant ñi pebhboó jui'bíni, òTito yeebdih ã jéhcha nüumnít jí?

“Nüumcánni caá”, ñi niíj jéhna caá. Jwiit chénat pah biíc yoobó jwí maáh ã weñat pínahdih chajnít caá. Páñih jumnit, yeebdih oinit, tuiñijeh ã chajat pah, weembát biíc yoobó yeebdih tuiñijeh wápi chajna caá.

¹⁹Páant wā jäh niijíchah joinít, òded pah níta niíj jenah joí? “Caandih jwí wéi niíját pínahdihjeh caá ã bidip”, ñi niíj jenah joí niít? Obohjeéhtih, weém Cristofh jumna, Dios weemdih ennit, “Ma tái chajna bee”, ã wéi niíját pínahdihjeh caá wā náahap. Yeebdih teo wáaquíhna, ded pah wā chajatdih wā naóh beedánap be, jwí Maádhil chah ñi tái jepahat pínah niijná. ²⁰Ñi pebhboó wā jui'bíñachah, wā náah yacat pah ñi chajcah, búdí yeebdih wā úum yacna caá. Páant ñi tái chajcah, caanná jui'bíni, weembát yeéb ñi náah yacat pah wāta chajcan tagaá. Páñihna, yeebdih bádí wā jenah joiná caá. ÒPáantjeh ñi míic juih niít? ÒPáantjeh bitaíh bií déedih ñi en ñinah iij niít? ÒBúdí ñi míic iija niít? ÒBiúina páantjeh íih pínahdihjeh bid niít? ÒBúdih páantjeh bitadih ñi yee naóh niít? ÒYeejép dooná ñi jumatdih ñi cádah jwáhcan niít? Ò“Weém nihat jéhni caá”, páantjeh ñi míic wéi niíj niít? ÒTábit ñi míic en naóh cádah jwáhcan niít? ÒYeéb biúina ñi jenah joyátdihjeh niít ñi chajap? Yeéb páant ñi chajatdih wā úum yacna caá. ²¹Páñihna, ñi pebhna jui'bíni, ñi túut nüumcátdih wā enechah,

Dios weemdih áta tíficat túut tagaá. Jon játih yéej chäjnitji dawá pántjeh í yéej chäjatdih cádahcah enna, bídí wáta jíghah taga. Í náah chäjat, yeejép chäjíhah jenah joyát, í náahat pahjeh chäjatdihbut í cádahcah enna, bídí wáta jíghah taga. Pánt ní chäjatdih pánt bóojeh ní cádahaá, caanná juibínit, wá jüihcat pínah nijjná.

Pablo á péé naawát

13 ¹Jon yeebdih chéneji juibí enniji buss bejna, biíc peihcanni láa bejat túut caá wá chäjap. Pánihna, ní yéej chäj cádahna, tainiboodih túut nüumnít, weemdih ní tái pánaá. Níjeéh jumnitdih í yéej chäjatdih cádahat túutnít, Moisés nín pah á niij naóh daacájtih ní tái náhninaá: “Deddih ní peéh chäjat pínah játih, caán á yéej chäjachah ennit, chénwá, biíc peihcannit í enatjí pahjeh í naáwá naáh. Pánt moonjéh í naáwát túttimah, ní peéh chäjachah, á tuibipna caá”, Moisés át niij daacáp tají.* ²Ní pebhna wá jwáub juibí láa yéej chäjnitdih nin pah wá niij naáwáp jí: “Ní yéej chäjatdih cádahnit, tainiboodih ní túut nüumá. Ní cádahcah, jwáub juibína, wá peéh chäjbipna caá”, wá niijp jí. Pánt wá niijájtji pah, buss niijéh jumcan yuhna, queét páantjeh yéej chäjnitdih, yéeb nihatdihbut, wá jwáub naóhna caá. Pánt bóojeh, ní yéej chäjatdih cádahnit, tainiboodihjeh ní túut nüumá. Ní pebhna juibínit, ní cádahcatdih enna, bídí wá peéh chäjbipna caá. Yúup wá jumuchah, “Wá peéh chäjbipna caá”, niijná yuhna, á peéh chäjcan niít”, ní niij jenah joicá bojoó. ³Cristo á naáwátdih naóh yapani wá jumatdih á jéutat pínahdih bidna, páant wépép weemdih á peéh chäjat túutuchah enna, ní jéhibpna caá. ⁴Bídí á wépatjih yeebdih á teo wáacatjih ní náhnican niít? Yeéb yéej chäjnitdih á peéh chäjat pínahbut biíc yoobó wépép á jumbipna caá. ⁴Jwiit cääcwá jwí wépcat pah Cristo wépcanni jumna, cruzboó át wun wühup wüt jí. Pánih wuhna yuhna, Dios á wépatjih boo pud jéohniji, buss páantjeh báadhni á jumna caá. Cruzboó

ñuhna, wépcanni á jemáat pah weembát wépcanni wá jumna caá. Wá jenah joyatjihjeh yeebdih wáta jéh teo wáaccan tagaá. Obohjeéhtih, Cristo wájeéh jumna, Dios á wépatjih yeebdih teo wáacadih wá juibípna caá.

⁵Yeéb míicjeh nin pah ní míic niij úábh joyoó: “¿Ded pah wá chäjatjí? ¿Yoobópdih Jesúsdih wá jenah joí niít?” ⁶Caán á náah yacatdih wá tái jepah niít? ní míic niij úábh joyoó. Caandih yoobópdih jenah joiná, á náah yacatdih ní tái jepahachah, Jesús níih caolihoó á jumna caá. Obohjeéhtih, yoobópdih caandih jenah joicán, á náah yacatdih jepahcan, áihwá ní nihecan caá.

⁶Weémboó caandih tái jenah joiní, á náah yacatdih jepahni wá jumatih wá jéhna caá. “Weém Jesúsh caá”, niij yeeni wá nihecan caá. Pánt wá jumatih yeebdihbut wá jéihyaíhna caá. ⁷Ní yéej chäjat pínahdih náah yacna, Dios yeebdih á tái teo wáacat pínah niijná, bídí wá úábhna caá. Ní pebhna juibínit, páant ní yéej chäjcatdih wá enechah, weemdih Dios yeebdih á peéh chäjat túutcan niít. Pánt á peéh chäjat túutcah, wá wéibipna caá. Obohjeéhtih wá peéh chäjcatdih ennit, “Pablo Dios á wépatjih queétdih peéh chäjcan, Dios á wahni nihecan nacaá”, ní niij jenah joyóchah yuhna, wá tái wéibipna caá. Dios weemdih á bohé jibat tóutatjih ní jéiyat pínahdih wá náah yacna yuhna, yéeb ní tái chäjat pínahdih chah wá náah yacna caá. ⁸Ní yéej chäjatdih cádahnit, tainiboodih ní túut nüumátdih enna yuhna, yeebdih wá peéh chäjachah, yoobópdih áta nihecan tagaá. Pánihna, yoobópdih chäjíhna, yeebdih wá bohéipna caá, Dios naáwátdih tái beh joinít, chah ní jepahat pínah niijná.

⁹Yeéb Cristodih ní tái jenah joyóchah, Dios á wépatjih yeebdih peéh chäjat á náahcah, bídí wá wéibipna caá. Pánihna, Diosdih bídí wá úábhna caá, á weñat pínahdihjeh ní tái chäjat pínah niijná.

¹⁰Dios á wépatjih yeebdih peéh chäjíhcan, ní pebhna wá bejat pínah játih wá daác wahna caá, yéej chäjatdih

* 13.1 Dt 17.6; 19.15

cádahnit, ñi táut nñáam páñat pínah niijná. Dios ã wépatjih yeebdíh jíghahañcan, wäpí táí bohéna caá, ñi táí jumat pínah niijná.

Pablo ã pée túyat túutat

¹¹Buu wã úudwã panihnitá, yeebdíh wã túyat túutna caá. Cristodih chah jenah joinít, túinijeh ñi jumuá. Nin wã naóh daacátdih ñi táí jepahaá. Cristodih chah jenah joyát pínahdih ñi míic teo wáacá, biícdih táí jumat túut niijná. Páant ñi táí jumuchah ennit, Dios ñijeéh ã juñbipna caá. Caán jwiítdih bádí oinit, míic oyat

túutna, jwiít biícdih ã táí jumat túutna caá. ¹²Jesúíhwã jumna, ñi táí wéi úabá. ¹³Nihat ninjih moón Jesúíhwábat yeebdíh bádí ï túyat túutna caá.

¹⁴Yeebdíh bádí wã úubhna caá, jwí Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, ã táí teo wáacat pínah niijná. Dios bádí ã oyatdih ñi jéiyat pínah, Táini Espíritu ñijeéh ã jumat pínah, yeéb biícdih ñi táí jumat pínahdihbat wã úubhna caá. Páñih úubhnit, yeebdíh bádí wã túyat túutna caá.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pablo